

Zbirka medijskih objav

INŽENIRSKA ZBORNICA SLOVENIJE,
za obdobje 21. 9. 2019

Število objav: 16

Internet: 10

Tisk: 6

Spremljane teme:

Inženirska dejavnost, ...: 0

Inženirska zbornica ...: 1

Barbara Škraba Flis: 0

Gradbeni zakon: 4

Zakon o ... načrtovanju: 0

Zakon o ... arhitektih: 0

Gradbena parcela: 0

Evidenca stavbnih zemljišč: 0

Svetovni gradbeni forum 2019: 0

Gradbeništvo, graditev: 11

Internet	Naslov	Pod bremenom največjih tveganj so avtomobilisti, gradbinci in logisti		
Zaporedna št. 1	Medij; Doseg	Delo.si; 460.452, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 11	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...jim protekcijem, zaradi višjih carin na jeklo in aluminij je dražji material. To je ciklična industrija. Prav tako je treba skrbno spremljati gradbeništvo . Zakaj gradbeništvo ? Gradbeništvo je prav tako močno odvisno od vhodnih stroškov, denimo jekla. Gradbena podjetja imajo navadno nizke marže, zato nanje lahko hitro vpliva ohlajanje...			

Internet	Naslov	Letos visoka rast v gradbeništvu, a negotova prihodnost		
Zaporedna št. 2	Medij; Doseg	Delo.si; 460.452, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 18	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...FOTO:Letos visoka rast v gradbeništvu , a negotova prihodnost Odpri galerijo Vrednost opravljenih gradbenih del se je letos še bolj kot na stavbah povečala pri gradbenih inženirskih objektih,...			

Internet	Naslov	Letos visoka rast v gradbeništvu, a negotova prihodnost		
Zaporedna št. 3	Medij; Doseg	Times.si; 61.010, Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 25	Avtor	Nejc Gole		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb Ljubljana – Slovenska gradbena panoga tudi letos raste, a več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje na umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb. Prihodnje leto bo rast opazna pri			

Tisk	Naslov	Stari Penzion Špik podrl, gradijo že novega		
Zaporedna št. 4	Medij; Doseg	Gorenjski glas; 39.000, Slovenija	Stran: 12	Površina: 378 cm ²
	Rubrika, Datum	Ekonomija; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 26	Avtor	Suzana P. Kovačič		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Špik tik ob državni cesti v Gozdu - Martuljku. »Z ženo sva se že pred leti pogovarjala o tem, da bi se pojavila še na kakšnem drugem področju, ne samo v gradbeništvu in trgovini, čeprav ta ostaja primarna dejavnost. Iskala sva še nekaj novega, drugačen izziv. Iskala sva kaj primernega, potem pa sva zasledila to nepremičnino,...			

Tisk	Naslov	Kako opehariti delavce in dobiti milijonske državne posle		
Zaporedna št. 5	Medij; Doseg	Večer - V soboto; 31.000, Slovenija	Stran: 18	Površina: 1.677 cm ²
	Rubrika, Datum	V soboto; 21. 9. 2019		
Stran v zbirki: 31	Avtor	Boštjc Anže Voh		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	Kako opehariti delav milijonske državne p i ce in dobiti osle i 1 j ; I Foto Mija Koprivc Medtem ko so delavci Nivoja ostali brez več sto tisoč evrov denarja, posli nekdanjih lastnikov s pomočjo državnih milijonov cvetijo Anže Voh Boštjc, Pod črto Usoda celjskega gradbenega podjetja Nivo je bila po			

Tisk	Naslov	Povezovalni kanal CO		
Zaporedna št. 6	Medij; Doseg	Dnevnik - Dnevnikov objektiv; 15.000, Slovenija	Stran: 22	Površina: 1.607 cm ²
	Rubrika, Datum	Zadnja stran; 21. 9. 2019		
Stran v zbirki: 36	Avtor	avtorjev Več		
	Teme	Inženirska zbornica Slovenije		
Povzetek	...honoriranje izključno s strani investitorja in zato strogo prepoveduje ter kaznuje razpis umskih storitev, naša zakonodaja (ob sramotni slepoti in gluhonemosti IZS) po osamosvojitvi z razpisi prisiljuje projektante v odvisnost in iskanje ter udinjanje pri dodatnih virih sofinanciranja honorarjev! Zanimiv je tudi molk...			

Internet	Naslov	Okoljska bremena na koncu plačamo vsi!		
Zaporedna št. 7	Medij; Doseg	Si21.com; 10.000, Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 38	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...na to, da so novi gradbeni proizvodi iz recikliranih materialov včasih celo boljši od konvencionalnih, kot je izpostavil dr . Primož Oprčkal z Zavoda za gradbeništvo . Smotrnost reciklaže in ponovne uporabe gradbenih odpadkov je na praktičnem primeru prikazal direktor Komunale Izola, Denis Bele, kjer so že pred leti...			

Internet	Naslov	Robert Agnič in Bart Stegeman sta nova direktorja Plastike Skaza Velenje		
Zaporedna št. 8	Medij; Doseg	O-sta.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 42	Avtor	STA		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij. Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v gradbeništvu na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih,...			

Tisk	Naslov	Primanjkuje gradbincev, inšpektorat poostreno na gradbišča		
Zaporedna št. 9	Medij; Doseg	Delavska enotnost; , Slovenija	Stran: 7	Površina: 288 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 43	Avtor	M. M.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...inšpektorat poostreno na gradbišča Po podatkih statističnega urada je bila v drugem četrtletju letošnjega leta stopnja prostih delovnih mest najvišja v gradbeništvu , kjer je znašala 6,2 odstotka. Ker se povečuje število gradbišč, na katerih se gradijo zahtevni objekti, katerih gradnja traja dalj časa - tudi več let...			

Tisk	Naslov	Občina Podčetrtek		
Zaporedna št. 10	Medij; Doseg	Okno; , Slovenija	Stran: 8	Površina: 428 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 19. 9. 2019		
Stran v zbirki: 44	Avtor	Peter Misja		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...uresničevanje razvojnih pobud občanov, občine in gospodarskih subjektov, ki delujejo v njej. V lanskem letu je stopil v veljavo nov paket prostorske in gradbene zakonodaje , ki zaostruje pogoje za umeščanje posegov v prostor. Poseben poudarek je na strateškem razmisleku o nadaljnjem prostorskem razvoju občine. Ta od občine...			

Internet	Naslov	Največji padec prostih delovnih mest beležita Slovenija in Hrvaška		
Zaporedna št. 11	Medij; Doseg	Celjskiglasnik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 45	Avtor	M. I.		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...padec prostih delovnih mest zabeležili Slovenija in Hrvaška. V državah z evrom je bila stopnja prostih delovnih mest v sektorju storitev 2,6 odstotna, v gradbeništvu in industriji pa 2 odstotka. V vseh članicah EU skupaj je bila stopnja prostih delovnih mest v sektorju storitev tudi 2,6 odstotka v sektorju industrije...			

Tisk	Naslov	Največje srečanje o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji		
Zaporedna št. 12	Medij; Doseg	Direktor; , Slovenija	Stran: 9	Površina: 100 cm ²
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 46	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...nadzornikom, predstavnikom državne in občinske administracije ter predstavnikom univerze in izobraževanja. Skupaj bomo postavili gradbeništvo na višji nivo in spoznali, kaj imajo skupnega ugled gradbeništva , umetna inteligenca, digitalizacija in asfalterstvo 4.0,« je opisal Slovenko Henigman, predsednik Združenja asfalterjev Slovenije...			

Internet	Naslov	Posavski nepremičninski trg je živahen		
Zaporedna št. 13	Medij; Doseg	Posavskiozornik.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 54	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...funkcionalne površine objekta (vključno z dostopi, dovozi, parkirišči, mestom za odpadke). Ob tem velja omeniti, da je junija lani začela veljati nova gradbena zakonodaja , ki je prinesla kar nekaj sprememb. Uvedene so bile možnosti legalizacije izvedenih gradenj pred uveljavitvijo zakona v okviru dopustnih odstopanj od gradbenega...			

Internet	Naslov	Okoljska bremena na koncu plačamo vsi!		
Zaporedna št. 14	Medij; Doseg	Ekodezela.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 56	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeni zakon		
Povzetek	...na to, da so novi gradbeni proizvodi iz recikliranih materialov včasih celo boljši od konvencionalnih, kot je izpostavil dr . Primož Oprčkal z Zavoda za gradbeništvo . Smotrnost reciklaže in ponovne uporabe gradbenih odpadkov je na praktičnem primeru prikazal direktor Komunale Izola, Denis Bele, kjer so že pred leti...			

Internet	Naslov	Izvedena 6. GENERALNA SKUPŠČINA KSS PERGAM		
Zaporedna št. 15	Medij; Doseg	Sindikat-pergam.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	Ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 58	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Sindikat veterinarjev, Sindikat socialnega zavarovanja, Visokošolski sindikat Slovenije in številni sindikati podjetij iz drugih dejavnosti, kot so kemija, gradbeništvo , lesarstvo, kovinska industrija itd. Mandat za vodenje KSS PERGAM je na volitvah tudi za prihodnje mandatno obdobje dobil dosedanji predsednik KSS PERGAM,...			

Internet	Naslov	Predsednik vlade: Vedno moramo paziti, da socialni dialog ostaja.		
Zaporedna št. 16	Medij; Doseg	Gov.si; , Slovenija		
	Rubrika, Datum	ostalo; 20. 9. 2019		
Stran v zbirki: 60	Avtor	Unknown		
	Teme	Gradbeništvo, graditev		
Povzetek	...Sindikat veterinarjev, Sindikat socialnega zavarovanja, Visokošolski sindikat Slovenije ter številni sindikati podjetij iz drugih dejavnosti, kot so kemija, gradbeništvo , lesarstvo, kovinska industrija in podobne....			

Pod bremenom največjih tveganj so avtomok gradbinci in logisti

Declan Daly, Coface: V Coface PKZ želimo postaviti regionalna središča

Objavljeno
20. september 2019 06.00

Posodobljeno
20. september 2019 06.00

Odprti galerijo

Declan Daly, glavni izvršni direktor za srednjo in vzhodno Evropo pri kreditni zavarovalnici Coface, je razkril načrte v Sloveniji in regiji ter svoj pogled na gospoda Suhadolnik

Nejc Gole

Ljubljana – Ekonomska tveganja je mogoče izračunati, politične razmere pa lahko spremeni tvit Donalda Trumpa. Naš kazalnik svetovnega političnega tveganja je na zgodovinsko visoki r se je v primerjavi s časom pred desetimi leti podvojilo, opozarja Declan Daly, glavni izvršni direktor za srednjo in vzhodno Evropo v kreditni zavarovalnici Coface. Francoska skupina je le zavarovalnico PKZ. V Ljubljani želijo postaviti središče za širitev v regiji.

Aprila je Coface prevzel SID – Prvo kreditno zavarovalnico, imenovano Coface PKZ. Kaj se je od takrat v družbi spreminjalo in kakšen poteka integracija?

Od zaključka transakcije 12. aprila vodimo klasičen proces integracije procesov in tehnologije skupine Coface in Coface PKZ. Coface je globalno podjetje z več kot 4000 zaposlenimi, prisreprejemo 10.000 kreditnih odločitev. Ključno je, da v Coface PKZ uvedemo tehnologijo Cofacea in ga povežemo v našo svetovno mrežo. S prevzemom slovenskega podjetja smo pridobili Znanje tukajšnje ekipe o slovenskem in sosednjih trgih je eden od razlogov, da nas je zanimal prevzem družbe. Pred tem smo imeli v Sloveniji zelo majhen tržni delež in skromen obseg. D Veliko zaposlenih iz Coface PKZ hodi na izobraževanja v druge države srednje in vzhodne Evrope ter na sedež v Pariz, v Ljubljano pa prihajajo iz drugih držav. Integracija traja od 12 do 1

Ali so se spremenile tudi storitve strankam?

Upamo, da. Prvo, kar vidite, je novo ime in blagovna znamka. Po novem lahko strankam lažje ponudimo znanje globalnega sistema. Slovenski izvozniki na Kitajsko, v Rusijo in drugam lal teh državah. Poznamo trge in kupce na njih. Naš koncept se imenuje »blizu tveganjem«. Bilance podjetij – iz Kitajske, Rusije, Romunije, Poljske ali iz drugih držav – lahko spremljate od l imamo lokalne ljudi, ki berejo lokalne časopise, spremljajo novice, pogosto poznajo tamkajšnje poslovneže. Poleg tega imamo veliko znanja o svetovnem gospodarstvu. Po vsem svetu im kolegii iz kreditnega zavarovanja. Izdajamo tudi publikacije, v katerih strankam, predvsem izvoznikom, ki so odvisni od svetovne trgovine, ponujamo znanje in poglede naših ekonomistov največjih tveganj politično tveganje. Stvari se spreminjajo vsak dan, denimo glede trgovinskih vojn, brexita. Pomembno je, da ta dogajanja analiziramo.

Kakšen je zdaj vaš tržni delež?

PKZ je lani imel 77-odstotni tržni delež, torej smo vodilni na slovenskem trgu.

Kakšni so vaši načrti za naprej? Kakšne bodo spremembe?

Eden od razlogov za prevzem SID-PKZ je želja po močni prisotnosti v regiji, torej v Sloveniji, na Hrvaškem, v Makedoniji, Črni gori, Srbiji. Načrti so, da v Coface PKZ postavimo region katerega bomo lahko povečevali posel v drugih državah regije. To so naši dolgoročni načrti, zato raziskujemo možnost prisotnosti v drugih državah. Ni boljšega načina za širitev v regijo k Coface PKZ. Ta bo odgovoren za regijo.

Kako se nameravate širiti v regiji? S prevzemi?

Imamo ekipo, ki skrbi za prodajo in organsko rast. V nekaterih državah, ki niso del EU, pogosto sodelujemo z drugimi zavarovalnicami in ta partnerstva bomo še naprej uporabljali. V man smiselno pridobivati zavarovalne licence. V Srbiji, denimo, imamo partnerje. Po drugi strani nas vedno zanimajo tudi prevzemi v regiji, vendar je treba najti pravo tarčo za pravo ceno.

Declan Daly: »Precejšnje upočasnjevanje v Nemčiji vpliva tudi na Slovenijo, tako kot tudi upočasnjevanje svetovne rasti in svetovne trgovine. Sloveniji za letos napovedujemo 3,2- in pri BDP.« FOTO: Jože Suhadolnik

Kakšni so načrti rasti v Sloveniji, tudi glede prihodkov?

Slovenija je zelo zrel trg, na katerem imamo velik tržni delež. Na slovenskem trgu ne pričakujem velike rasti, se pa bomo še bolj osredotočali – ne le v Sloveniji, tudi v drugih evropskih državah. V tem segmentu imamo priložnost za rast, da naše zavarovalne produkte predstavimo podjetjem, ki jih do zdaj niso koristila. Druga priložnost za rast v Sloveniji so produkti in storitve PKZ je pred prevzemom od nas kupoval informacije za svoje ocene kreditnih tveganj podjetij v različnih delih sveta. Na področju prodaje informacij imamo potencial rasti prihodkov. Coface izterjavo dolgov pri neplačnikih v tujih državah, kjer imamo lokalne ekipe. Na eni strani bomo torej rasli v regiji, na slovenskem trgu pa na segmentu malih in srednjih podjetij ter novih storitev.

Pripravili ste seznam 500 največjih podjetij v srednji in vzhodni Evropi. Največja so glede na poročilo Coface CEE Top 500 poljska družba PKN Orlen, sledita češka Škoda in madžarski MOL. Katera so slovenska podjetja?

Naj omenim deset največjih slovenskih podjetij. Petrol je na 20. mestu, sledijo GEN-1 (55. mesto), Revco (92. mesto), Holding slovenske elektrarne (119. mesto), Krka (148. mesto), Mercator (250. mesto), Gorenje (250. mesto), OMV Slovenija (264. mesto) in Impol (267. mesto). Slovenija je najmanjša država v regiji, vendar je izvozno zelo uspešna. Imate nekaj zelo velikih izvoznikov, zavarovalnice zelo pomembne za slovenski trg. Bolj ko je podjetje izvozno naravnano, manj ponavadi pozna svoje kupce ter plačilne navade in pravni sistem v drugih državah. Delamo poročila, ki so pomembna pri ocenjevanju tveganj. Analiziramo razmere v Hongkongu, Argentini, Veliki Britaniji ... Stranke te informacije močno zanimajo, saj jim zagotavljamo temelje za odločanje.

Slovenska prednost je razpršenost izvoza, čeprav je 20 odstotkov tega odvisnega od avtomobilske industrije, katere rast se upočasnjuje. Močni so tudi farmacevtska in strojna industrija, je

Prihodek vseh 500 podjetij na lestvici se je lani v primerjavi prej povečal za skoraj deset odstotkov na 698 milijard evrov, dobiček pa se je znižal za 1,6 odstotka na 30 milijard evrov. je dobiček znižal?

Vzrokov za rahlo znižanje dobička je več. V srednji in vzhodni Evropi je pomemben dejavnik pomanjkanje delovne sile. Brezposelnost je v večini držav na zgodovinsko nizkih ravneh, kar omejitev za naše stranke ni nujno povpraševanje, ampak je omejitev zmožnost izpolniti povpraševanje. Na nižji dobiček so vplivale tudi višje cene materiala zaradi dražje nafte in višjih cen, ta znižuje cene v industriji, podjetja pa – zaradi prej omenjenih dejavnikov – niso vedno sposobna znižati stroškov proizvodnje.

Letos se evropska ekonomija ohlaja, prodaja avtomobilov, pa na največjem trgu na Kitajskem, je padla. Kaj bo pokazal pr Coface CEE Top 500, kako bodo podjetja poslovala letos?

Veliko je odvisno od razpeta trgovinske vojne med ZDA in Kitajsko, brexita ... Za zdaj je možnost neurejenega brexita spet manjša, še nedolgo tega je bila z imenovanjem Borisa Johnson se spreminjajo iz dneva v dan. Brexit na Slovenijo neposredno ne bo močno vplival, saj v Veliko Britanijo izvažate le 1,6 celotnega izvoza. Višji pa so lahko posredni učinki. Podjetja nam izdelke, ki jih nato, denimo, nemška podjetja izvažajo na Otok. Posredne vplive pa je zelo težko izračunati. Tudi slovensko gospodarstvo se ohlaja, a še vedno dobro deluje. Vaša prednost, 20 odstotkov odvisnega od avtomobilске industrije, ki se upočasnjuje. Imate namreč tudi močno farmacevtsko in strojno industrijo, jeklarstvo ...

Declan Daly. FOTO: Jože Suhadolnik

Se vam torej zdi, da je slovenski izvoz dovolj razpršen? Moč namreč odvisen od Nemčije in avtomobilske industrije.

Glede na segmente industrije je dovolj razpršen. Seveda se veliko izvoznikov osredotoča na Nemčijo; 20 odstotkov celotnega izvoza v to državo je zelo velik delež. To povečuje tveganja c gospodarske rasti. Za letos v Nemčiji pričakujemo 0,8- oziroma 0,9-odstotno gospodarsko rast. In ne pozabimo, lani je bila rast 1,5-odstotna, predlani pa 2,5-odstotna. Precejšnje upočasnje Slovenijo, tako kot tudi upočasnjevanje svetovne rasti in svetovne trgovine. Sloveniji za letos napovedujemo 3,2-odstotno rast BDP in prihodnje leto 2,8-odstotno. To je še vedno zdrava ra bi si želelo imeti takšno rast.

Nemčija je eno negativno četrletje oddaljena od tehnične re recesijo po mnenju nekaterih analitikov napoveduje obrat do ameriških državnih obveznic. Nekateri torej vidijo svetovno vogalom. Kaj menite vi?

Več indikatorjev kaže na upočasnjevanje rasti, o tem ni dvoma. Ameriška gospodarska rast se bo prihodnje leto upočasnila, tudi zaradi trgovinske vojne, rast v območju evra se znižuje, pra Evropi. Ne verjamem, da bo prišlo do recesije, v kateri bo podro vse. A je zelo težko napovedovati zaradi političnih tveganj. Ekonomska tveganja je mogoče izračunati, politične razmere j Trumpa. Ne moremo napovedovati prihodnosti, lahko pa strankam pomagamo upravljati in krizi.

Na slovenskem trgu ne pričakujem velike rasti, pozorni bomo predvsem na manjša in srednja podjetja.

Kako na podjetje vpliva, da so politične in gospodarske razmere odvisne od enega tvita?

Negotovost je zelo velika. In v negotovosti je zelo težko sprejemati odločitve, ker ne poznate prihodnosti. Ne sprejemajo se, denimo, odločitve o investicijah, ki bi se sicer zgodile. Navadit visoke volatilitosti. Vir politične nestabilnosti niso samo ZDA in Brazilija, ampak tudi Velika Britanija, Madžarska, Italija. Naš kazalnik svetovnega političnega tveganja je na zgodovinsko tveganje; število vojaških konfliktov se je v primerjavi z obdobjem pred desetimi leti podvojilo. Zagovarjamo svobodno trgovino, saj ta zagotavlja gospodarsko in politično stabilnost. Države želijo prepirati. Konflikt med ZDA in Kitajsko je fundamentalni trk dveh sil, ki bo trajal še dolgo. Tveganje so tudi tehnološke spremembe. Te so za številne priložnosti, a za starejša podjetja spreminjati in prilagoditi novim tehnologijam, pomenijo tudi tveganje.

Katerim sektorjem v srednji Evropi grozijo največja tveganja

Omenili smo že avtomobilsko industrijo. Nakupi avtomobilov se zmanjšujejo, na proizvajalce vpliva nova regulacija glede izpustov, škodi jim protekcionizem, zaradi višjih carin na jeklo in ciklična industrija. Prav tako je treba skrbno spremljati **gradbeništvo**.

Zakaj **gradbeništvo**?

Gradbeništvo je prav tako močno odvisno od vhodnih stroškov, denimo jekla. Gradbena podjetja imajo navadno nizke marže, zato nanje lahko hitro vpliva ohlajanje gospodarstva. Transporna svetovna trgovina; če se ta upočasnjuje, se upočasnjuje tudi logistika. Na panogo vpliva tudi regulacija, denimo minimalna plača za voznike, čezmejnimi prevozi ...

Odpri galerijo

Vrednost opravljenih gradbenih del se je letos še bolj kot na stavbah povečala pri gradbenih inženjskih objektih, med katere sodijo tudi ceste. Vendar nekateri gradbinci opozarjajo na zastoj investicij v državne ceste. Foto Roman Šipić

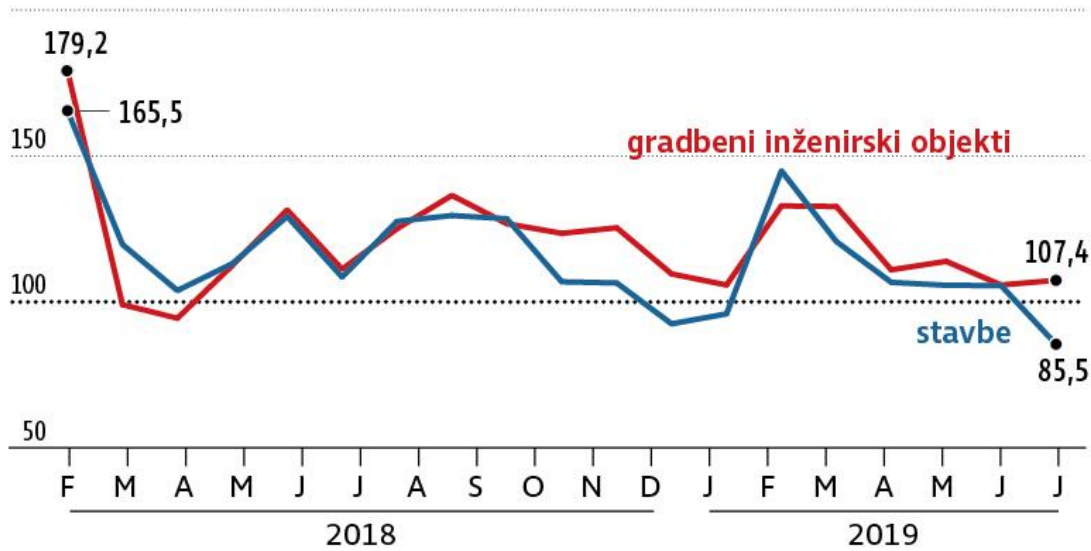
[Nejc Gole](#)

Ljubljana – Slovenska gradbena panoga tudi letos raste, a več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje na umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb. Prihodnje leto bo rast opazna pri velikih infrastrukturnih projektih, drugod se bo povpraševanje zmanjšalo, napoveduje direktor Kolektorja CPG Kristjan Mugerli.

Vrednost gradbenih del, opravljenih v prvih sedmih mesecih, je bila za 11,8 odstotka višja kot v istem obdobju lani. Vrednost del na stavbah je bila višja za 7,2 odstotka, na gradbenih inženjskih objektih pa za 13,7 odstotka, podatki državnega statističnega urada kažejo, da panoga letos raste.

Vrednost opravljenih gradbenih del

realni indeks, letna primerjava

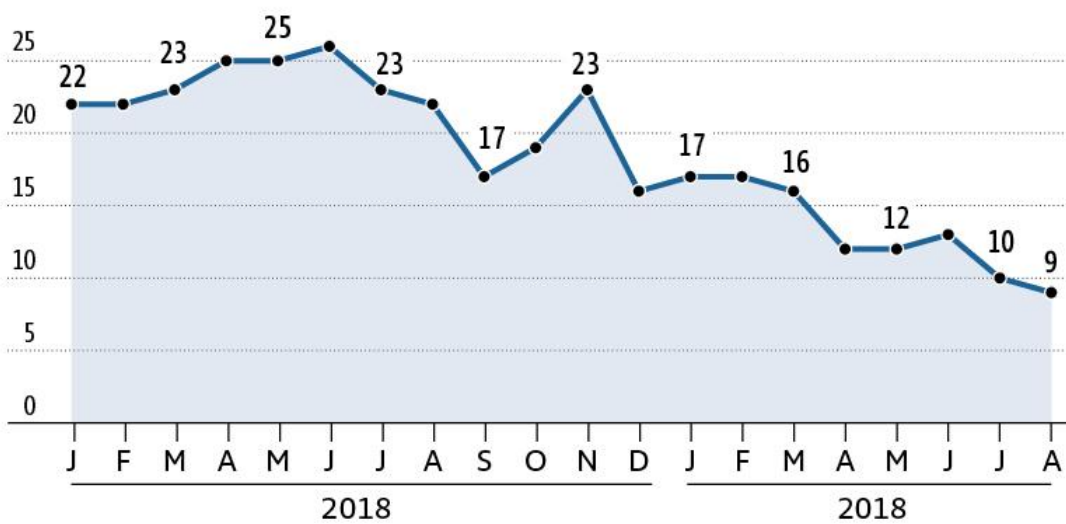
Gradbeništvo Foto Delo

Kako bo v prihodnje?

Urad za makroekonomske analize in razvoj je v svoji jesenski napovedi napovedal nadaljevanje visoke rasti v gradbenem segmentu, zato bo rast investicij še vedno razmeroma visoka.

Zaupanje v gradbeništvu pada

razlika med deležem pozitivnih in deležem negativnih odgovorov

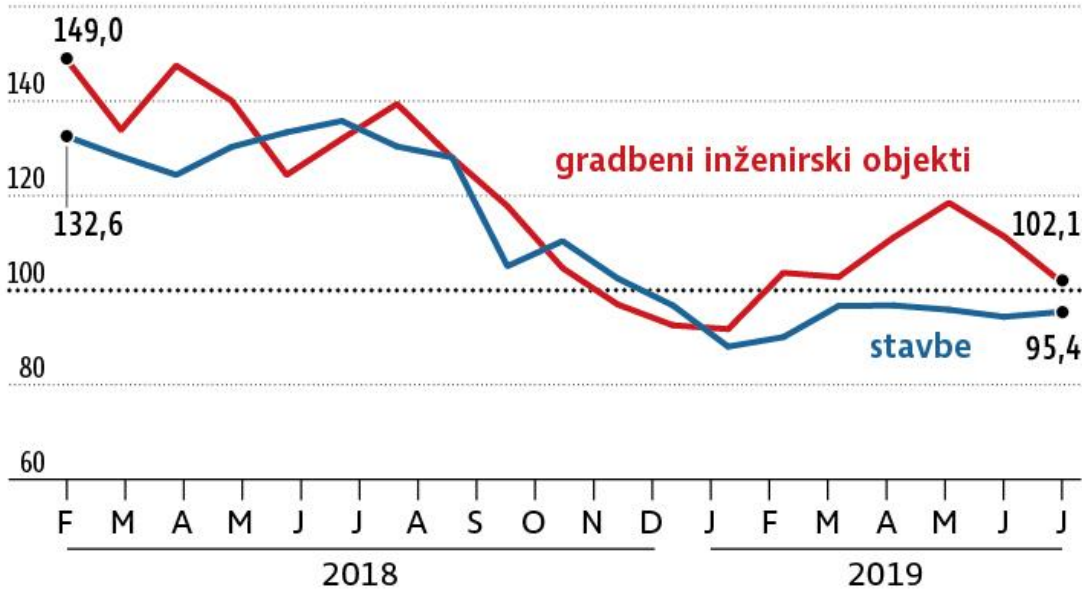

Gradbeništvo Foto Delo

Vendar kazalniki opozarjajo na umirjanje **gradbeništva**. Ponovni padec panoge po mnenju državnih statistikov napoveduje kazalnik zaupanja v **gradbeništvu**, sestavljen iz kazalnika skupnih naročil in pričakovanega zaposlovanja, saj je bil letos kazalnik ves čas nižji od povprečja preteklega leta. Zmanjšujejo se tudi pričakovanja podjetij glede naročil, zaposlovanja in cen.

Zaloga pogodb

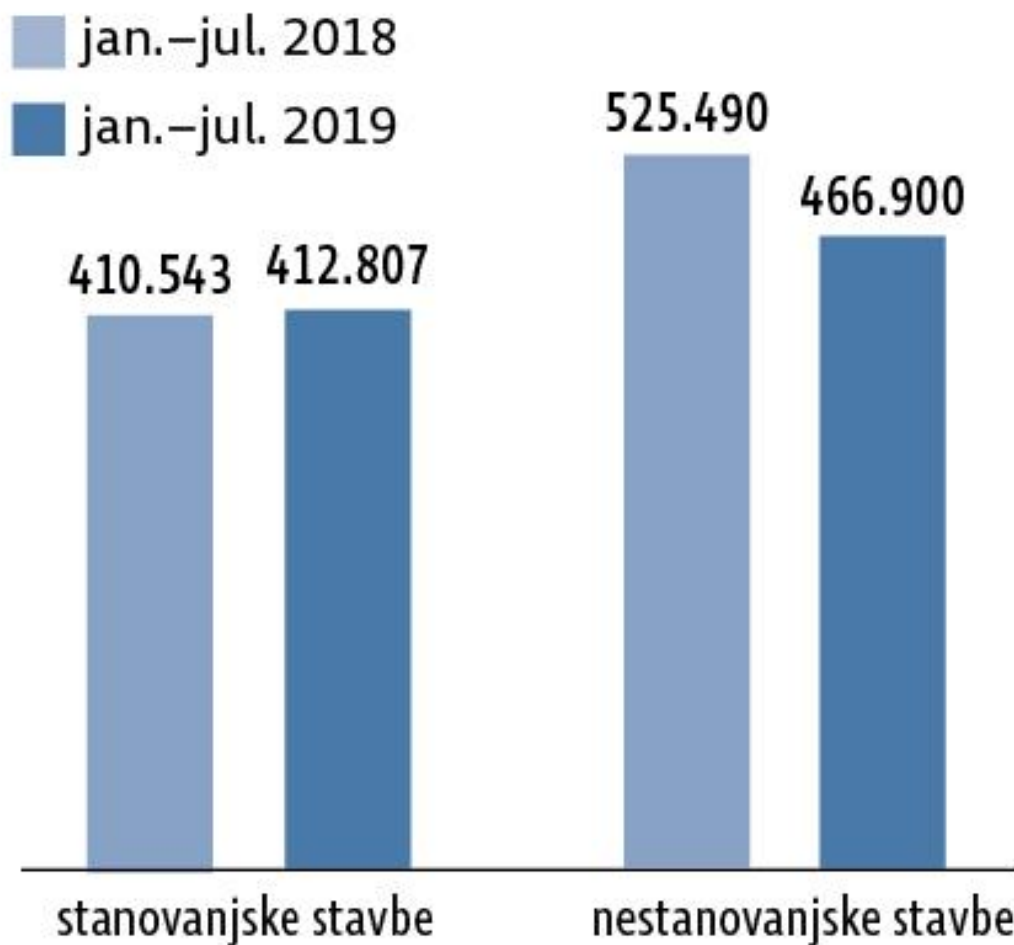
realni indeks, letna primerjava

Gradbeništvo Foto Delo

Podatki kažejo na umirjanje rasti predvsem v segmentu stavb. Zaloga pogodb za gradnjo gradbenih inženirskih objektov je bila letos višja kot v istem obdobju lani, pri stavbah pa je bila vsak mesec nižja v primerjavi s istim mesecem lani. Na prihajajoči padec v segmentu stavb kažejo tudi izdana gradbena dovoljenja: v prvih sedmih mesecih je bilo izdanih gradbenih dovoljenj za 879.707 kvadratnih metrov stavb, kar je šest odstotkov manj kot lani. Za stanovanjske stavbe je bilo izdanih za pol odstotka več gradbenih dovoljenj kot lani, za nestanovanjske pa 12,5 odstotka manj kot lani. Število izdanih gradbenih dovoljenj za nestanovanjske stavbe se sicer znižuje že zadnja tri leta.

Izdana gradbena dovoljenja v kvadratnih metrih

Gradbeništvo Foto Delo

Padeč na področju nestanovanjskih stavb ni presenečenje. V zadnjih letih so gradbena podjetja zgradila več velikih poslovnih in skladiščnih objektov, denimo tovarne Magne, Lonstroffa in Yaskawe ter skladiščne hale za Lidl, Cargo-partner ter Kuehne + Nagel.

Rast bo na velikih projektih, a njihov začetek je negotov

»Povpraševanje po izvedbi gradenj se polagoma zmanjšuje, kar lahko pripišemo trenutnim negotovim razmeram mednarodnega in lokalnega okolja. Čeprav je trenutna aktivnost v **gradbeništvu** še vedno visoka so obeti za v prihodnje malce bolj negotovi.« pravi v Kolektor **Gradbeništvu**.

Na vprašanje o kazalnikih za prihodnje leto Kristjan Mugerli, direktor Kolektorja CPG, odgovarja, da bo rast predvsem pri večjih infrastrukturnih projektih, in sicer drugi tir, tretja razvojna os, nova cev predora Karavanke. V drugih primerih se bo povpraševanje zmanjšalo.

Omenimo, da je začetek gradnje več velikih infrastrukturnih projektov negotov. Družba za avtoceste (Dars) mora z izbranimi ponudniki za gradnjo nove cevi predora Karavanke izvesti pogajanja (več o tem v spodnjem članku). Pri gradnji drugega tira se je zataknilo že pri manjšem razpisu za gradnjo objektov čez dolino Glinščice, v primeru katerega policija preiskuje sum ponareditve referenc najcenejšega ponudnika Markomark Nival. Izvajalci še niso izbrani niti za gradnjo odsekov na tretji razvojni osi, prihodnji teden se bo iztek rok za prijave ponudnikov za gradnjo odseka pri Novem mestu.

Omenimo še en velik infrastrukturni projekt: direkcija za infrastrukturo mora med tremi ponudniki izbrati izvajalca za nadgradnjo železniškega odseka Maribor–Šentilj. Na zadnje večje naročilo pri obnovi tega železniškega odseka je direkcija prejela tri ponudbe; najcenejšo v vrednosti 100,96 milijona evrov je oddal konzorcij slovenskih gradbincev, ponudba turškega Cengitza znaša 117,42 milijona evrov, najdražji je Strabag s 136,65 milijona evrov.

V Kolektor **Gradbeništvu**, kjer imajo kapacitete do konca leta dobro zasedene, sicer opažajo, da sta država in njen glavni naročnik direkcija za infrastrukturo bolj previdna in razmeroma konzervativna pri investicijskih planih za prihodnja leta. Menijo, da se bo rast na visokogradbenih projektih tako stanovanjskih kot poslovnih, stabilizirala.

Kristjan Mugerli. Foto Uroš Hočevar

Nestabilen obseg investicij

Tudi v Pomgradu imajo zmogljivosti zasedene, pričakujejo podpis nekaj večjih pogodb, kjer so bili na razpisih najugodnejši, pravi član uprave Boris Sapač. »Na žalost v zadnjem času opažamo zastoj investicij v segmentu državnih cest, česar si ne želimo. Optimalno je, da je obseg investicij oziroma razpisov stabilen.« pravi Sapač in dodaja, da ne občutijo tako imenovanega zlatega investicijskega pravila, po katerem bi imeli gradbinci predvidljivo raven dela za prihodnja leta. Zasedenost kapacitet je po njegovih besedah težko načrtovati tudi zato, ker postopki javnega naročanja potekajo prepočasi.

»Gradbinci potrebujemo v prihodnje predvsem stabilne pogoje poslovanja, ne pa strmih letnih rasti in globokih upadov. Prav zato smo v našem podjetju previdni optimisti. Morda vse cveti le na prvi pogled, saj pretirane rasti niso vzdržne v naši panogi, ki je finančno in delovno zelo intenzivna ter zahteva velika vlaganja v osnovno opremo.« je še dejal Sapač.

Med težavami gradbenih podjetij sta tudi pomanjkanje ustrezne delovne sile ter uravnoteženje gibanja cen gradbenih del na prodajni strani z rastjo materiala in dela. Negotovosti za prihodnost sta, denimo, cene nafte in stroški dela zaradi nove definicije zakona o minimalni plači, je omenil Mugerli.

Blaž Miklavčič Foto Roman Šipič/delo

Blaž Miklavčič: »Pogrom nad gradbeniki«

Glavni direktor GH holdinga Blaž Miklavčič ocenjuje, da se glede gibanja obsega infrastrukturnih projektov ne bo dogajalo nič posebnega: »A zdi se mi, da je v Sloveniji neverjetno velika želja, da bi projekte delala turška, kitajska podjetja, samo slovenska ne. To je absurdno, saj so tuji ponudniki vsa po vrsti velika mednarodna podjetja, ki si bodo podredili investitorja. Težje je igrati z nekom, ki ima več prihodkov od slovenskega proračuna, kot z domačimi gradbeniki, ki pri izvedbi razumemo vso slovensko specifično.« Po njegovem mnenju je »pogrom nad gradbeniki« najbolj problematičen, zato se večina umika na tuje trge: »Mi več kot 75 odstotkov realizacije ustvarimo na Hrvaškem, v Srbiji in Bosni in Hercegovini, ker se na teh trgih bolje počutimo kot v Sloveniji.«

Letos visoka rast v **gradbeništvu**, a negotova prihodnost

Več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb

Objavljeno
20. september 2019 06.00

Posodobljeno
20. september 2019 06.00

Odpri galerijo

Vrednost opravljenih gradbenih del se je letos še bolj kot na stavbah povečala pri gradbenih inženirskih objektih, med katere sodijo tudi ceste. Vendar nekateri gradbinci opozarjajo na zastoj investicij v državne ceste. Foto Roman Šipić

[Nejc Gole](#)

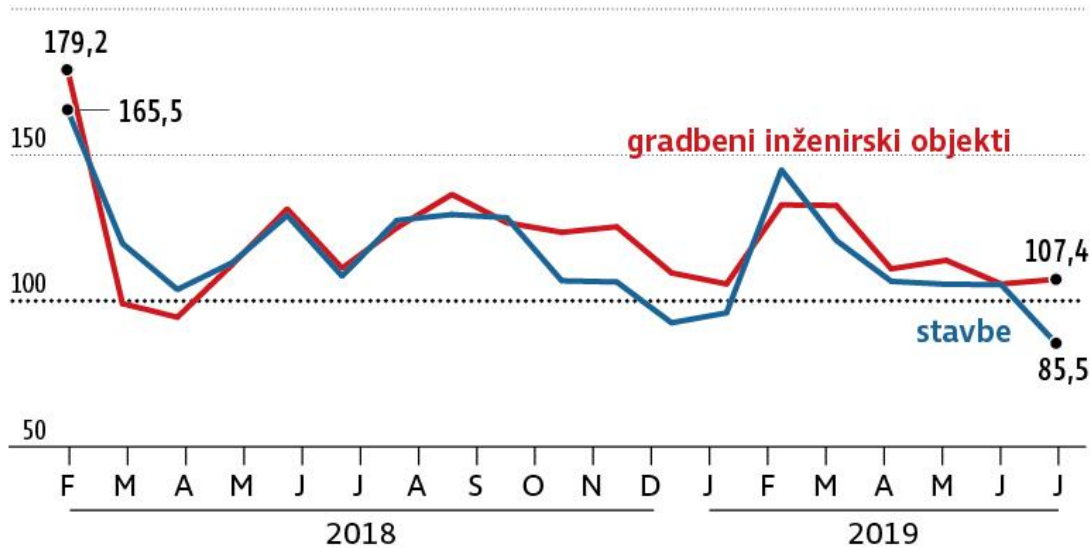

Ljubljana – Slovenska gradbena panoga tudi letos raste, a več kazalnikov in napovedi gradbincev nakazuje na umirjanje panoge, predvsem na področju gradnje stavb. Prihodnje leto bo rast opazna pri velikih infrastrukturnih projektih, drugod se bo povpraševanje zmanjšalo, napoveduje direktor Kolektorja CPG Kristjan Mugerli.

Vrednost gradbenih del, opravljenih v prvih sedmih mesecih, je bila za 11,8 odstotka višja kot v istem obdobju lani. Vrednost del na stavbah je bila višja za 7,2 odstotka, na gradbenih

inženirskih objektih pa za 13,7 odstotka, podatki državnega statističnega urada kažejo, da panoga letos raste.

Vrednost opravljenih gradbenih del realni indeks, letna primerjava

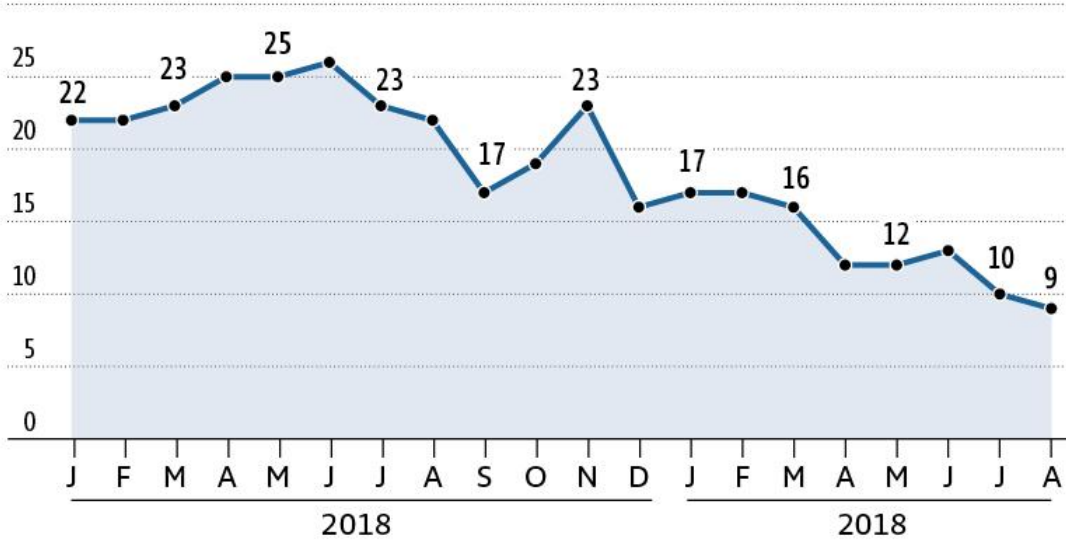
Gradbeništvo Foto Delo

Kako bo v prihodnje?

Urad za makroekonomske analize in razvoj je v svoji jesenski napovedi napovedal nadaljevanje visoke rasti v gradbenem segmentu, zato bo rast investicij še vedno razmeroma visoka.

Zaupanje v gradbeništvu pada

razlika med deležem pozitivnih in deležem negativnih odgovorov

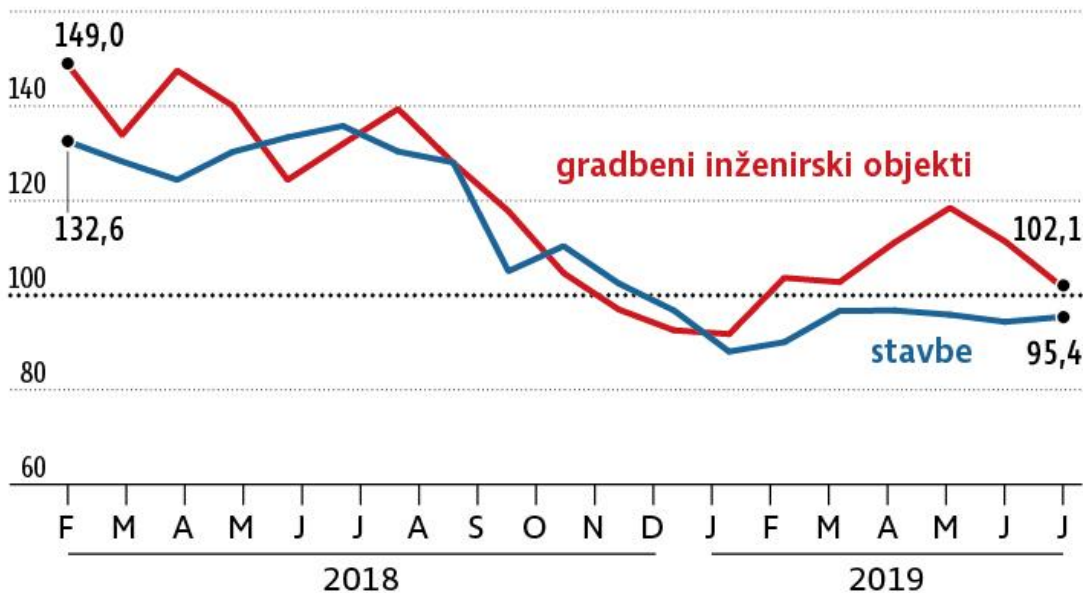

Gradbeništvo Foto Delo

Vendar kazalniki opozarjajo na umirjanje **gradbeništva**. Ponovni padec panoge po mnenju državnih statistikov napoveduje kazalnik zaupanja v **gradbeništvu**, sestavljen iz kazalnika skupnih naročil in pričakovanega zaposlovanja, saj je bil letos kazalnik ves čas nižji od povprečja preteklega leta. Zmanjšujejo se tudi pričakovanja podjetij glede naročil, zaposlovanja in cen.

Zaloga pogodb

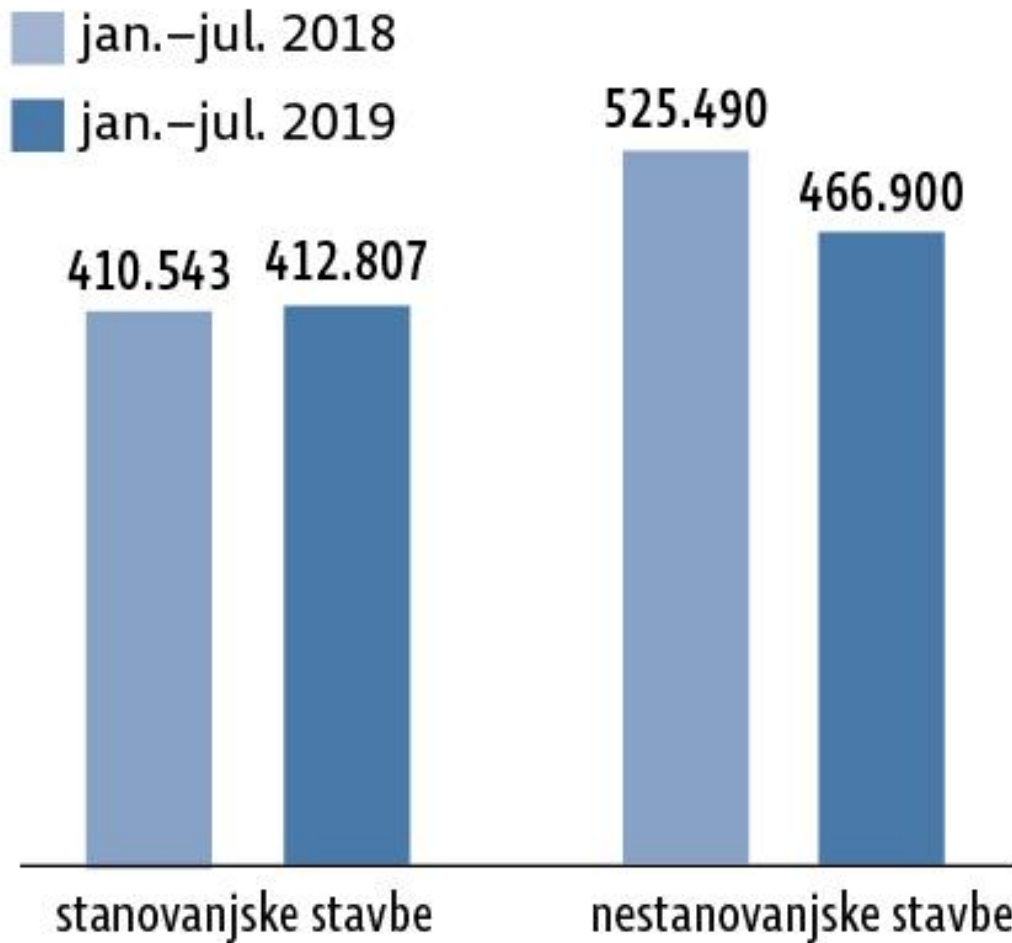
realni indeks, letna primerjava

Gradbeništvo Foto Delo

Podatki kažejo na umirjanje rasti predvsem v segmentu stavb. Zaloga pogodb za gradnjo gradbenih inženirskih objektov je bila letos višja kot v istem obdobju lani, pri stavbah pa je bila vsak mesec nižja v primerjavi z istim mesecem lani. Na prihajajoči padec v segmentu stavb kažejo tudi izdana gradbena dovoljenja: v prvih sedmih mesecih je bilo izdanih gradbenih dovoljenj za 879.707 kvadratnih metrov stavb, kar je šest odstotkov manj kot lani. Za stanovanjske stavbe je bilo izdanih za pol odstotka več gradbenih dovoljenj kot lani, za nestanovanjske pa 12,5 odstotka manj kot lani. Število izdanih gradbenih dovoljenj za nestanovanjske stavbe se sicer znižuje že zadnja tri leta.

Izdana gradbena dovoljenja v kvadratnih metrih

Gradbeništvo Foto Delo

Padeč na področju nestanovanjskih stavb ni presenečenje. V zadnjih letih so gradbena podjetja zgradila več velikih poslovnih in skladiščnih objektov, denimo tovarne Magne, Lonstroffa in Yaskawe ter skladiščne hale za Lidl, Cargo-partner ter Kuehne + Nagel.

Rast bo na velikih projektih, a njihov začetek je negotov

»Povpraševanje po izvedbi gradenj se polagoma zmanjšuje, kar lahko pripišemo trenutnim negotovim razmeram mednarodnega in lokalnega okolja. Čeprav je trenutna aktivnost v **gradbeništvu** še vedno visoka so obeti za v prihodnje malce bolj negotovi.« pravi v Kolektor **Gradbeništvu**.

Na vprašanje o kazalnikih za prihodnje leto Kristjan Mugerli, direktor Kolektorja CPG, odgovarja, da bo rast predvsem pri večjih infrastrukturnih projektih, in sicer drugi tir, tretja razvojna os, nova cev predora Karavanke. V drugih primerih se bo povpraševanje zmanjšalo.

Omenimo, da je začetek gradnje več velikih infrastrukturnih projektov negotov. Družba za avtoceste (Dars) mora z izbranimi ponudniki za gradnjo nove cevi predora Karavanke izvesti pogajanja (več o tem v spodnjem članku). Pri gradnji drugega tira se je zataknilo že pri manjšem razpisu za gradnjo objektov čez dolino Glinščice, v primeru katerega policija preiskuje sum ponareditve referenc najcenejšega ponudnika Markomark Nival. Izvajalci še niso izbrani niti za gradnjo odsekov na tretji razvojni osi, prihodnji teden se bo iztek rok za prijave ponudnikov za gradnjo odseka pri Novem mestu.

Omenimo še en velik infrastrukturni projekt: direkcija za infrastrukturo mora med tremi ponudniki izbrati izvajalca za nadgradnjo železniškega odseka Maribor–Šentilj. Na zadnje večje naročilo pri obnovi tega železniškega odseka je direkcija prejela tri ponudbe; najcenejšo v vrednosti 100,96 milijona evrov je oddal konzorcij slovenskih gradbincev, ponudba turškega Cengitza znaša 117,42 milijona evrov, najdražji je Strabag s 136,65 milijona evrov.

V Kolektor **Gradbeništvu**, kjer imajo kapacitete do konca leta dobro zasedene, sicer opažajo, da sta država in njen glavni naročnik direkcija za infrastrukturo bolj previdna in razmeroma konzervativna pri investicijskih planih za prihodnja leta. Menijo, da se bo rast na visokogradbenih projektih tako stanovanjskih kot poslovnih, stabilizirala.

Kristjan Mugerli. Foto Uroš Hočevar

Nestabilen obseg investicij

Tudi v Pomgradu imajo zmogljivosti zasedene, pričakujejo podpis nekaj večjih pogodb, kjer so bili na razpisih najugodnejši, pravi član uprave Boris Sapač. »Na žalost v zadnjem času opažamo zastoj investicij v segmentu državnih cest, česar si ne želimo. Optimalno je, da je obseg investicij oziroma razpisov stabilen.« pravi Sapač in dodaja, da ne občutijo tako imenovanega zlatega investicijskega pravila, po katerem bi imeli gradbinci predvidljivo raven dela za prihodnja leta. Zasedenost kapacitet je po njegovih besedah težko načrtovati tudi zato, ker postopki javnega naročanja potekajo prepočasi.

»Gradbinci potrebujemo v prihodnje predvsem stabilne pogoje poslovanja, ne pa strmih letnih rasti in globokih upadov. Prav zato smo v našem podjetju previdni optimisti. Morda vse cveti le na prvi pogled, saj pretirane rasti niso vzdržne v naši panogi, ki je finančno in delovno zelo intenzivna ter zahteva velika vlaganja v osnovno opremo.« je še dejal Sapač.

Med težavami gradbenih podjetij sta tudi pomanjkanje ustrezne delovne sile ter uravnoteženje gibanja cen gradbenih del na prodajni strani z rastjo materiala in dela. Negotovosti za prihodnost sta, denimo, cene nafte in stroški dela zaradi nove definicije zakona o minimalni plači, je omenil Mugerli.

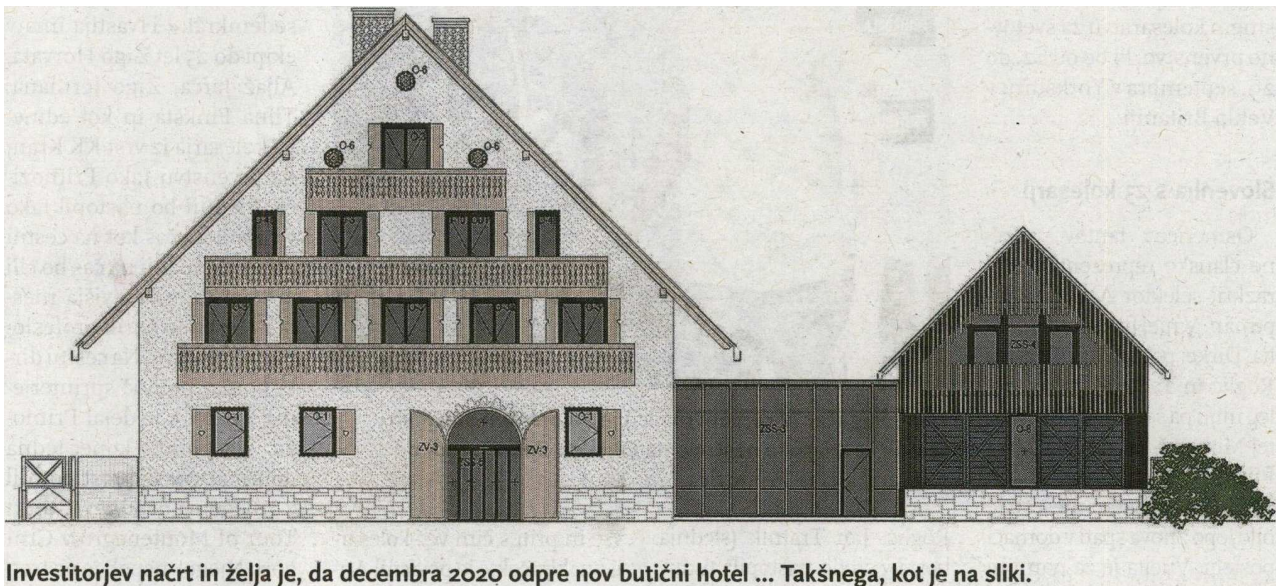
Blaž Miklavčič Foto Roman Šipič/delo

Blaž Miklavčič: »Pogrom nad gradbeniki«

Glavni direktor GH holdinga Blaž Miklavčič ocenjuje, da se glede gibanja obsega infrastrukturnih projektov ne bo dogajalo nič posebnega: »A zdi se mi, da je v Sloveniji neverjetno velika želja, da bi projekte delala turška, kitajska podjetja, samo slovenska ne. To je absurdno, saj so tuji ponudniki vsa po vrsti velika mednarodna podjetja, ki si bodo podredili investitorja. Težje je igrati z nekom, ki ima več prihodkov od slovenskega proračuna, kot z domačimi gradbeniki, ki pri izvedbi razumemo vso slovensko specifično.« Po njegovem mnenju je »pogrom nad gradbeniki« najbolj problematičen, zato se večina umika na tuje trge: »Mi več kot 75 odstotkov realizacije ustvarimo na Hrvaškem, v Srbiji in Bosni in Hercegovini, ker se na teh trgih bolje počutimo kot v Sloveniji.«

Stari Penzion Špik podri, gradijo že novega

Podjetje Dom trade Žabnica na lokaciji nekdanjega Penziona Špik v Gozdu - Martuljku investira v gradnjo novega butičnega hotela z velnesom. Zunanost stavbe bo precej podobna prejšnji. Investicija je vredna dobre tri milijone evrov.

Investitorjev načrt in želja je, da decembra 2020 odpre nov butični hotel ... Takšnega, kot je na sliki.

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – V družinskem podjetju Dom trade Žabnica so že od svojega nastanka pred tridesetimi leti specializirani za trženje gradbenega materiala, pred nedavnim pa so investirali v nakup več kot desetletje propadajočega objekta Penzion Špik tik ob državni cesti v Gozdu - Martuljku. »Z ženo sva se že pred leti pogovarjala o tem, da bi se pojavila še na kakšnem drugem področju, ne samo v **gradbeništvu** in trgovini, čeprav ta ostaja primarna dejavnost. Iskala sva še nekaj novega, drugačen izziv. Iskala sva kaj primerne, potem pa sva zasledila to nepremičnino, ki je na zares čudoviti lokaciji.

Ne nazadnje sva oba z ženo tudi smučarja, kar je bil še dodaten motiv, da greva v investicijo v bližini smučišč,« je pojasnil Matjaž Tičar, vodja komerciale in solastnik podjetja Dom trade Žabnica.

Tako kot pred desetletjem obnovljeni Hotel Špik na drugi strani vasi je bila tudi stavba ob cesti v Kranjsko Goro kot hotelska depandansa desetletja v lasti družbe Petrol. Nekaj časa je v njem delovala restavracija, v kleti celo nočni klub, potem pa so hotel zaprli in ga v začetku devetdesetih prodali zasebniku, Slovencu, ki živi v Veliki Britaniji in je imel verigo restavracij. Kot je pojasnil Tičar, je objekt oziroma to odlično

lokacijo prodal zato, ker se njegovi potomci z investicijo niso želeli ukvarjati.

Objekt so v tem času že podri, glavni izvajalec del je Kovinar gradnje Jesenice. »Po načrtih naj bi bila nova stavba za božič že pokrita. Za december 2020 pa je plan in želja, da ga odpremo. Zunanost stavbe bo precej podobna prejšnji, ker se stare ljudje še dobro spomnijo in tudi alpski stil se najlepše zlije z okoljem, naravo. Načrtujemo restavracijo, enajst sob, večinoma dvoposteljnih, nekatere bodo imele možnost dodatnega ležišča. V kletnih prostorih bodo shramba za smuči, kolesarnica in velnes. Edina bistvena razlika bo, da bomo stavbo podaljšali s še enim

manjšim objektom, v katerem bodo štirje apartmaji,« je povedal Tičar. Pred novim objektom bo nekaj parkirišč, sedanje makadamsko, na katerem avtomobile pogosto parkirajo obiskovalci, ki se odpravljajo v okoliške hribe, pa ima podjetje v dolgoročnem najemu skupaj z Občino Kranjska Gora, kot je še pojasnil sogovornik. Imena novega kompleksa še ni želel razkriti oziroma ga še razvijajo, zagotovo pa to ne bo več Špik, ker ima takšno ime hotel »čez cesto«.

Investicija je vredna dobre tri milijone evrov, kar je po besedah Matjaža Tičarja kar velik zalogaj, a oba z ženo trdno verjameta v novo poslovno zgodbo.

Kako opehariti delavce in dobiti milijonske državne posle

Foto: Mpa Koper

Medtem ko so delavci Nivoja ostali brez več sto tisoč evrov denarja, posli nekdanjih lastnikov s pomočjo državnih milijonov cvetijo

krizo lahko pohvalilo z več kot petdeset milijoni evrov letnega prometa, ob stečaju upnikom ostalo dolžno 68 milijonov evrov. Kako so se v Nivoju s pomočjo pogrebnikov podjetij znebili delavcev in jim ostali dolžni več 100.000 evrov. In kako je nasledniku Nivoja, podjetju Nivo Eko v lasti družine Senič, nato do danes uspelo pridobiti za več kot petdeset milijonov evrov državnih poslov. V zgodbo so vključeni tudi nekdanji visoki politiki – nekdanji minister, pa tudi trenutni vladni odposlanec v upravi našega največjega trgovca, Mercatorja.

Sporni posli Nivoja tik pred pričetkom krize

Podjetje Nivo Celje je bilo pred krizo eden izmed precej velikih gradbincev v državi. Podjetje je bilo v večinski lasti Danila Seniča iz Žalca, ki je imel v lasti dobrih 50 odstotkov podjetja in je bil hkrati tudi direktor podjetja. Drugi največji lastnik je bil takrat Celjan Gregor Planteu – njegova je bila skoraj četrtina podjetja. Gregor Planteu je širši javnosti postal znan spomladi leta 2017, ko ga je takratna Cerarjava vlada imenovala za posebnega vladnega člana uprave našega največjega trgovca – Mercatorja. Podjetje Nivo se je ukvarjalo predvsem z nizkimi gradnjami, zlasti s tistimi, povezanimi z vodo. Gradilo je hidroelektrarne in saniralo vodotoke, oziroma gradilo protipoplavne zaščite. Pred finančno krizo so posli podjetja cveteli. Leta 2007 je podjetje ustvarilo 43 milijonov evrov prihodkov in 1,1 milijona evrov dobička; leta 2008 so se prihodki dvignili že na 59 milijonov evrov, dobiček pa na 1,5 milijona evrov. Toda že v časih uspešnega poslovanja Nivoja naj bi se vodilni v podjetju zapletali v domnevne sporne posle. Kot so poročali mediji, so vodilni v Nivoju v letu 2007 domnevno zlorabili položaj in Nivo oškodovali za 410.000 evrov. Ta denar naj bi na podlagi lažnih računov iz Nivoja nakazali slamnatim podjetjem, nato

Anže Voh Boštich, Pod črto

U soda celjskega gradbenega podjetja Nivo je bila po izbruhu gospodarske krize nadvse podobna usodi ostalih velikih gradbincev v državi. Tako kot SCT, Vegrad in Primorje je tudi Nivo po pričetku krize preživel težke čase. Jeseni leta 2016 je podjetje naposled končalo v stečaju. A propad Nivoja se od propada SCT-ja, Vegrada in Primorja razlikuje v pomembni podrobnosti. Lastniki prvih treh podjetij so ob njihovem stečaju dejansko izgubili svoja podjetja in s tem tudi gradbene posle. Večinskim lastnikom Nivoja – celjski družini Senič – pa je ob izdatni pomoči države in pogrebnikov podjetij ter na račun nepopláčanil delavcev uspelo obdržati milijonske gradbene posle. Le da ti zdaj tečejo prek drugih podjetij v lasti Seničev.

Pri Pod črto smo preiskali nenavadno zgodbo podjetja Nivo: kako je podjetje, ki se je še pred

pa ga z računov teh podjetij dvignili v gotovini. Policija je v zvezi s temi sumi leta 2011 na tožilstvo podala kazensko ovadbo. Več o nadaljnjem razvoju tega postopka ni znano, saj nam na tožilstvu niso hoteli posredovati natančnih podatkov o postopkih zoper Nivo.

Manevri s prenašanjem delavcev Nivoja

Po pričetku gospodarske krize se je finančno stanje Nivoja pričelo hitro slabšati. Če je leta 2008 Nivo zabeležil skoraj šestdeset milijonov evrov prihodkov, so ti leto pozneje znašali le še 37 milijonov evrov. Leta 2011 je podjetje že zabeležilo izgubo in sicer dobra dva milijona evrov. Leta 2012 je izguba znašala že štiri milijone evrov in pol. Leta 2012 je Danilo Senič po dostopnih podatkih in dokumentih sodeč izvedel ključne manevre za rešitev družinskega posla pred upniki Nivoja. Podjetje Nivo je bilo v začetku leta 2012 že v hudih finančnih težavah. Februarja tistega leta so se zaradi dolgov podjetja pričele prve blokade bančnih računov Nivoja. Podjetju, ki je imelo po bilancah sodeč konec leta 2011 za 40 milijonov evrov dolgov, istega leta pa je zaposlovalo tudi okoli 300 delavcev, je grozil stečaj. Kot gre sklepati iz javno dostopne dokumentacije in pogovorov s strokovnjaki, ki smo jih opravili, so bili glavna nevarnost za povzročitev stečaja Nivoja delavci tega podjetja. Nivo namreč sredi leta 2012 delavcem ni več mogel izplačati plač. V kolikor delavci par mesecev zapored ne dobijo izplačane plače, pa lahko predlagajo stečaj podjetja. Najverjetneje zato, da bi se izognil stečaju Nivoja, je njegov direktor Danilo Senič poleti leta 2012 skoraj 200 delavcev Nivoja najprej prezaposlil na hčerinsko podjetje Vrana. Septembra 2012 pa je Nivo Vrano z delavci vred prodal osebi po imenu Ratko Stojilković. Za izplačilo plač delavcem zdaj torej ni bilo več odgovorno podjetje Nivo, temveč podjetje Vrana. Da je bil manever prenosa delavcev takrat edini način za preživetje Nivoja, je za časnik Večer potrdil tudi Senič sam. Nekdanjim delavcem Nivoja se na Vrani ni godilo dosti bolje, kot bi se jim v Nivoju. Vrana je šla septembra 2013 v stečaj, delavcem pa je podjetje uradno skupno ostala dolžna 222.000 evrov plač in dodatkov k plači. Verjetno je resnični dolg Vrane do delavcev še precej višji, saj svojih terjatev do podjetja ob njegovem stečaju najverjetneje niso prijavili vsi delavci. S Seničem smo poskušali stopiti v kontakt prek podjetja njegovega sina, a na naše prošnje za komentar ni odgovoril.

Vrano pokopljejo pogrebniški podjetji

Manever prenosa delavcev z Nivoja na Vrano je privabil tudi zanimanje inšpektorjev. Inšpektorat za delo je oktobra 2012 med drugim ugotovil, da novi lastnik Vrane Ratko Stojilković v podjetju dela tudi kot direktor – in to na

črno. Stojilković namreč z Vrano ni imel sklenjene nikakršne pogodbe za delo direktorja podjetja, Vrana pa Stojilkoviću prav tako ni plačevala prispevkov iz dela, je razvidno iz dokumentacije, ki smo jo z zahtevo po dostopu do informacij javnega značaja pridobili od inšpektorata. Stojilković lastnik Vrane ni ostal prav dolgo. Že pol leta po prenosu Vrane z Nivoja na Stojilkovića se je Vrana znašla v lasti pogrebniških podjetij mreže Orion. Marca 2013 je namreč lastnik Vrane postal Aleš Alojzij Rus, ki je poleg Barbare Podlogar glavni član mreže Orion. Sredi leta 2013 pa je lastnik Vrane postal Hrvat Slobodan Erbežnik, ki se prav tako pojavlja kot slamnati lastnik ali direktor v več družbah, ki so jih pokopali pogrebniški podjetji mreže Orion. Rus oziroma Erbežnik sta po vsej verjetnosti poskrbela za uničenje poslovne dokumentacije Vrane in s tem zabrisala sledi za njenimi morebitnimi spornimi posli. Stečajni upravitelj Vrane leta 2013 ob nastopu stečaja namreč ni mogel niti stopiti v stik z Erbežnikom niti pridobiti dokumentacije o poslovanju Vrane. Uničenje dokumentacije o poslovanju podjetja je eden izmed ključnih manevrov pogrebniških podjetij. Prenos delavcev na podjetje Vrana in nato "pokop" Vrane s pomočjo pogrebniških podjetij sta takratnemu lastniku Nivoja Danilu Seniču dala dragoceni čas za prenos ključnih poslov te gradbene družbe na družinsko podjetje z imenom Nivo Eko. Nivo Eko je uradno v lasti Klemna Seniča, ki je sin Danila Seniča. Kot je razvidno iz javno dostopne dokumentacije o stečaju Nivoja, je Nivo Eko po letu 2012 za opravljanje gradbenih del uporabljal tudi stroje in infrastrukturo Nivoja. To je bil najverjetneje eden izmed ključnih pogojev za prenos poslov na Nivo Eko. V primeru stečaja Nivoja leta 2012 bi bil lahko prenos poslov na Nivo Eko močno otežen, saj Nivo Eko ne bi imel potrebnih strojev in infrastrukture za nadaljevanje gradbenih poslov.

Država in Nivo Eko

Najverjetneje ključni posel za nadaljevanje družinskega poslovanja v gradbenem sektorju si je Nivo Eko zagotovil spomladi leta 2012 – torej tik pred prenosom delavcev Nivoja na Vrano, ki se je zgodil poleti 2012. Ta posel je Nivo Eko pridobil na nenavaden način. Šlo je za kar dobrih 42 milijonov evrov vreden gradbeni posel zagotovitve poplavne varnosti na porečju Savinje. Naročnik posla je bilo takratno Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Na razpisu ni kandidiralo podjetje Nivo, kar bi bilo z vidika dejavnosti, velikosti in dolgoletnih izkušenj tega podjetja logično. Najverjetnejši razlog za to so bile finančne težave, v katerih se je takrat znašel Nivo. Kot rečeno, prve blokade bančnih računov Nivoja so se zgodile že februarja 2012. Namesto Nivoja je za posel kandidiral Nivo Eko. Nivo Eko je bilo takrat relativno neznano in majhno podjetje družine Senič. Še v letu 2011 je Nivo Eko zabeležil le 1,5 milijona evrov letnih prihodkov.

Kako je torej lahko tako majhno podjetje pridobilo gradbeni posel, vreden kar 42 milijonov evrov?

Zaradi velikosti posla je javni razpis ministrstva za kmetijstvo in okolje določal, da mora imeti podjetje, ki bo pridobilo posel, med letoma 2006 in 2010 vsaj 50 milijonov evrov letnih prihodkov. S tem pogojem bi ministrstvo pridobilo izvajalca, ki bi bil dovolj velik za izvedbo posla. Nivo Eko med leti 2006 in 2008 ni imel nikakršnih prihodkov, do leta 2011 pa so prihodki podjetja zrasli le na omenjenih 1,5 milijona evrov. Kako je torej Nivo Eko lahko pridobil ta posel? Nivoju Eko je šla močno na roko določba v javnem naročilu, da lahko podjetje pogoje izpolni skupaj s predlaganimi podizvajalci za izvedbo posla. Nivo Eko je to izkoristil in kot podizvajalca prijavil dve manjši podjetji, katerih letni prihodki niso presegali dva milijona evrov, in še enega nekdanjega velikega gradbinca s celjskega – podjetje CM Celje. In prav s prihodki CM Celja so v Nivoju Eko zadostili pogoju javnega naročila glede letnih prihodkov.

Toda tudi CM Celje je bil takrat že v hudih poslovnih težavah. Prve blokade bančnih računov CM Celja so se zgodile že aprila 2012 – le nekaj dni po tem, ko je Nivo Eko pridobil javno naročilo za zagotovitev poplavalne varnosti v porečju Savinje. CM Celje je nato že jeseni 2012 končal v stečaju. Zato CM Celje na koncu ni dobil niti centa od 42-milijonskega posla, Nivo Eko je dobil kar 38 milijonov evrov, razlika pa je šla k ostalim podizvajalcem. Član komisije ministrstva, ki je določila takšne razpisne pogoje, da je posel lahko dobilo podjetje Nivo Eko, je bil tudi ustanovni član stranke SMC in poznejši minister za infrastrukturo v času vlade Mira Cerarja Peter Gašperšič. Na Gašperšiča smo se obrnili s prošnjo za komentar o dodelitvi posla Nivoju Eko. V odgovoru na našo prošnjo je Gašperšič zapisal: "Prav rad bi vam pomagal pri zbiranju informacij, vendar o zadevi ne hranim nobene dokumentacije, žal pa se po toliko letih tudi ne spomnim več, pri katerih razpisih sem kakorkoli sodeloval, niti se ne spomnim drugih podrobnosti teh razpisov."

Do danes že 54 milijonov evrov

Nivo Eko je obenem prevzel tudi posle, ki jih je od države pridobil Nivo. Kot je razvidno iz dokumentov o stečaju Nivoja, je Nivo Eko od Nivoja prevzel koncesijo za urejanje voda na področju Savinje. Prav tako je Nivo Eko od Nivoja najemal pisarne, sedem kombijev, štiri tovornjake in delavnico. Nivo Eko je do danes pridobil še več poslov z državo, razkriva aplikacija protikorupcijske komisije Erar. Posle mu je med drugim dalo več ministrstev in občin. Od leta 2012 pa do danes je Nivo Eko od države skupno pridobil že za 54 milijonov evrov izplačil, je razvidno iz aplikacije Erar. Po drugi

strani je Nivo leta 2016 naposled končal v stečaju. Upnikom je podjetje ostalo dolžno dobrih 68 milijonov evrov, od česar je 15 milijonov evrov dolžno Družbi za upravljanje terjatev bank, torej davkoplačevalcem. Obenem je podjetje ostalo dolžno še za dober milijon evrov davkov. Glede na to, da je imelo ob stečaju podjetje le za slabih 10 milijonov evrov premoženja, bo velika večina od 68 milijonov evrov dolgov ostala nepoplačanih.

Kratko so v poslovanju podjetij družine Senič potegnili tudi delavci Nivoja. V kolikor jih Danilo Senič leta 2012 ne bi prezaposlil na podjetje Vrana, bi delavci takrat lahko zahtevali stečaj Nivoja in s tem končali svojo agonijo. Kot rečeno, je Vrana nato delavcem ostala dolžna

skupaj vsaj 222.000 evrov – najverjetneje pa še veliko več, saj je v stečaju dolgove podjetja prijavilo le nekaj deset delavcev. Zakonodajalci sicer določa, da lahko, v kolikor določeno podjetje delavce prezaposli na drugo družbo, ta druga družba pa delavcem nato ne izplačuje plač, delavci za izplačilo teh plač tožijo prvotno podjetje. V tem

Do danes je Nivo Eko od države skupno pridobil že za 54 milijonov evrov izplačil

primeru bi lahko torej delavci za neizplačane plače v Vrani tožili Nivo. A te tožbe lahko trajajo zelo dolgo. Stečajni upravitelj Nivoja je delavcem priznal 222.000 evrov terjatev od Nivoja. A zaradi majhnega premoženja Nivoja je vprašanje, ali bodo nekdanji delavci Nivoja iz stečaja dobili kakršen koli povrnjen znesek.

Primer Nivoja je obenem še en opomnik o počasnosti dela slovenskih pravosodnih organov. Nekdanji direktor in večinski lastnik Nivoja, Danilo Senič, se je do danes znašel v več kazenskih postopkih. Med drugim ga je zaradi neizplačila regresa delavcem, prenosa delavcev na Vrano in šikaniranja kazensko ovadil inšpektorat za delo, so nam sporočili z inšpektorata. Zato smo se na celjsko tožilstvo že decembra lani obrnili z vprašanji o postopkih proti Seniču. S tožilstva so nam odgovorili le, da imajo v delu kar šest kazenskih ovadb proti Seniču zaradi suma kaznivih dejanj zoper delovno razmerje in socialno varnost ter gospodarskih kaznivih dejanj. Več podatkov o zadevah nam niso želeli posredovati.

Vloga vladnega odposlanca

Posebna zgodba pa je vloga nekdanjega četrtinskega lastnika Nivoja, Gregorja Planteua. Spomladi leta 2017 je vlada sprejela poseben zakon, po katerem lahko v upravo zasebnih podjetij, ki so tako velika, da so sistemsko pomembna za državo, imenuje svojega predstavnika. Vlada lahko to stori le v primeru, če je podjetje v insolventnem postopku – torej v hudih poslovnih

težavah. Predlog za sprejem zakona so bile razmere v Mercatorju. Zaradi težav Mercatorjevega lastnika, hrvaškega Agrokorja, se je slovenska vlada ustrašila, da bo Agrokor poskušal izčrpavati Mercator – torej preusmeriti prihodke Mercatorja v Agrokor. Zato je v upravo Mercatorja imenovala posebnega vladnega pooblaščenca, ki bi takšno izčrpavanje preprečil. Na mesto svojega pooblaščenca v Mercatorjevi upravi je vlada maja 2017 imenovala Gregorja Planteua. Mediji so se takrat spraševali o primernosti Planteua za to mesto, saj slednji do takrat ni imel nikakršnih izkušenj z upravljanjem velikih podjetij. Pred imenovanjem v upravo Mercatorja je bil direktor rokometnega kluba Celje Pivovarna Laško.

Vladno imenovanje Planteua v Mercatorjevo upravo je sporno tudi zaradi njegove povezanosti z Nivojem. Kot smo že omenili, je bil Gregor Planteu povezan s podjetjem Nivo v času, ko so se dogajale sporne prezaposlitve delavcev na družbo Vrana in prenosi poslov na podjetje Nivo Eko. V času teh spornih poslov je bil Planteu neposredni lastnik dobrih štirih odstotkov Nivoja. Še dodatnih slabih 15 odstotkov pa je imel v lasti prek svojega podjetja Paktol. Skupaj je imel torej Planteu takrat v lasti skoraj petino Nivoja (še leta 2009 je lastniški delež Planteua v Nivoju znašal slabo četrtno podjetja). Planteua smo kot nekdanjega solastnika Nivoja prek službe za odnose z javnostjo v Mercatorju prosili za komentar prenosa delavcev z Nivoja na Vrano in prenosa poslov s podjetja Nivo na Nivo Eko. Z Mercatorja so nam odgovorili, da Planteu teh poslov ne more komentirati, ker takrat ni bil član nadzornega sveta Nivoja. Je pa v nadzornem svetu Nivoja takrat sedel oče Gregorja Planteua, Konrad Planteu. Slednji je bil s tem neposredno zadolžen za nadzor nad poslovanjem direktorja Nivoja Danila Seniča – in s tem tudi za nadzor nad prezaposlovanjem delavcev na Vrano in prenašanjem poslov na Nivo Eko. Gregor Planteu pa je bil v času spornih poslov Nivoja tudi v nadzornem svetu Nivojeve hčerinske družbe, Nivo investicije.

Članek objavljamo v sodelovanju z neodvisnim medijem za preiskovalno novinarstvo Pod črto. Članek je del projekta Pogrebniški podjetji (<https://podcrto.si/nov-projekt-na-pod-crto-pogrebniški-podjetji/>), ki ga sofinancira Veleposlaništvo ZDA v Ljubljani. Mnenja, ugotovitve, sklepi in priporočila v članku so avtorjevi in ne odražajo nujno stališč zunanjega ministrstva ZDA.

Nekdanjega četrtinskega lastnika Nivoja Gregorja Planteua je v upravo Mercatorja (za posebnega pooblaščenca) imenovala vlada. Foto: Robert Balen

Odprta stran

Povezovalni kanal CO

Brez pitne vode ni življenja. Ljubljanska pitna voda spada med najbolj kakovostne in okusne pitne vode. Zato nam jo tuji strokovnjaki in uporabniki močno zavidajo. Žal pa je Ljubljančani sploh ne znamo ustrezno ceniti. Z gradnjo do 7 metrov globokega in okoli 12 kilometrov dolgega povezovalnega kanala CO od Vodice do Centralne čistilne naprave Ljubljana (v nadaljevanju tudi CČN Ljubljana), ki poteka prek ožjih vodovarstvenih območij in bo nepopravljivo onesnažil pitno vodo za več kot 450.000 uporabnikov, se je investitorica Mestna občina Ljubljana zavihtela na mesto največjega onesnaževalca ljubljanske pitne vode in posledično tudi zdravstvenega ogroževalca lasnega prebivalstva.

Zaradi strokovno in ekonomsko zelo domljive gradnje, ki ni samo nepotrebna, ampak tudi ekološko hudo škodljiva, je konec januarja nevladna okoljska organizacija Alpe Adria Green v izboru najbolj neekološke osebnosti leta Mestno občino Ljubljana javno razglasila za zmagovalko črne liste za leto 2018. Očitajo ji, da je:

- zavajala v vlogi za pridobitev finančnih sredstev EU,
- zamolčala potresno izpostavljenost trase in območja za pridobivanje pitne vode,
- dopustila prevladovanje komercialnih in pridobitnih interesov nad javnim interesom varovanja vodnega vira pitne vode, ki je ustavno zaščitena dobrina za uporabnike mesta Ljubljana.

O tem izboru je okoljska organizacija pisno obvestila tudi odgovorne vodilne slovenske politike in urade.

Prečkanje zaščitnih con za pridobivanje pitne vode s kanalizacijskimi napeljavami se povsod po svetu šteje za izredno strokovno zahtevno in ekološko nevarno projektantsko in gradbeno nalogo. Če je le mogoče, se zato takim območjem vsi skušajo izogniti z ustrezno traso, ki poteka na čim večji razdalji od teh zaščitnih con. Upravna enota Ljubljana pa je leta 2014 nedopustno izdala gradbeno dovoljenje za gradnjo kanala CO na podlagi manipulirane in nepopolne projektne dokumentacije, saj je to gradnjo med drugim namenoma strokovno nepravilno in skrajno neodgovorno ocenila kot nezahtevno! Za takšen »nezahtevni objekt« investitorju namreč ni bilo treba izdelati neodvisne strokovne revizije projekta in

presoje vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstvenega soglasja. Čeprav je Upravna enota Ljubljana dve leti kasneje zahtevnost objekta v odločbi neopazno popravila oziroma dvignila z nezahtevne na zahtevno stopnjo, istočasno (kar bi morala) ni zahtevala dopolnitve gradbenega dovoljenja glede na v Uredbi o posegih v okolje (Ur. l. RS, št. 51/14 in 57/15) predpisane presoje vplivov na okolje in pridobitve okoljevarstvenega soglasja. Upravna enota se namreč slepo sklicuje na sklep Agencije RS za okolje, da v tem konkretnem primeru izdelavi take presoje in soglasja sploh nista potrebni! Torej je Upravna enota Ljubljana, na željo Agencije RS za okolje, Mestni občini Ljubljana zakonsko nedopustno podelila uradni odpustek za neupoštevanje veljavne zakonodaje Republike Slovenije.

Ta problem namreč izhaja že iz nedosledne obravnave v prostorskih aktih. Prvotno precej odstopajoča trasa za kanal CO je bila leta 2010 kot »rezervacija« prenesena v občinski prostorski načrt (OPN) Mestne občine Ljubljana iz že tedaj zelo starih projektiranih zasnov (iz začetka preteklih sedemdesetih let). Ker ta trasa ni imela predpisane izdelave občinskega podrobnega prostorskega načrta (OPPN), niti ni bila ustrezno prostorsko detajlirana, je bila v okviru celovite presoje vplivov na okolje (CPVO) za OPN Mestne občine Ljubljana izvzeta. V nadaljnjih postopkih pa taka celostna okoljska obravnava ni bila več predvidena. Če se ne izvaja vseh predpisanih postopkov, kot je zahtevano, pride torej do namenskega »formalnega opuščanja« vsebinsko zelo pomembnih opredelitev in ravnanj.

Zgolj toliko o upoštevanju veljavnih predpisov in veljavnosti gradbenega dovoljenja!

Nemške smernice DWA-A 142 (*Abwasserleitungen und -kanäle in Wassergewinnungsgebieten; 01/16*) natančno predpisujejo ustrezne načine in strokovne izvedbe prečkanj vodovarstvenih območij (vendar pa zgolj na območjih brez potresne ogroženosti). Slovenski projektanti se v svojih projektiranih dokumentacijah pogosto sklicujejo na norme EU in strokovne smernice DWA (prej ATV), čeprav praviloma »spregledajo« v njih navedene »predrage« ali »prezahtevne« obvezne izračunske ter konstrukcijske zahteve (na primer dvobarierna /s cevjo v cevi/ zaščita kanala in podobno). Mimogrede: predvidena nestrokovna namestitvev kanala Da 1200 mm v pravokotnem betonskem profilu

ne ustreza zahtevam dvobarierne zaščite. Torej je gradnja nekajkilometerskega betonskega profila nestrokovno, neodgovorno in nepotrebno hudo razmetavanje javnih finančnih sredstev!

Svojčas je morala projektna dokumentacija obvezno vsebovati tudi natančne izračune skupnih stroškov, torej ne samo izračune investicijskih stroškov, temveč tudi obratovalnih. Projektno dokumentacijo, vključno z variantnimi rešitvami in natančnimi izračuni ter primerjavami skupnih stroškov, je bilo treba obvezno predložiti državni revizijski komisiji, ki je nato po obsežnem, natančnem strokovnem pregledu, analizi in zagovoru strokovno utemeljeno izdala ali odklonila uradno dovoljenje za gradnjo. Žal dandanes državne revizije projektnih dokumentacij »niso več potrebne«.

Mlajši gradbeni kolegi izračuna obratovalnih stroškov ne obvladajo več, saj jim ga dandanes namenoma »ni treba« priložiti projektnim dokumentacijam. Medtem ko bosta večji del te predvidene investicije prevzeli EU in RS, so previdno zamolčani kasnejše ogromne podražitve in izredno visoki (naraščajoči) tekoči obratovalni ter amortizacijski stroški (za številne desetine milijonov evrov dražjega) kanala C0, ki jih bodo morali v prihodnosti v celoti mesečno kriti izključno uporabniki.

Ekonomski izračuni in ekološke izkušnje v tujini že desetletja jasno kažejo, da so skupni (investicijski in obratovalni) stroški centraliziranih kanalizacijskih sistemov z dolgimi povezovalnimi kanali v primerjavi z nadomestnim sistemom decentraliziranih naprav praviloma znatno višji.

Prepričani smo, da bi se z ekonomsko znatno cenejšo in tudi strokovno ter ekološko optimalno rešitvijo razširitve in posodobitve že obstoječih čistilnih naprav (Brod, Vodice, Črnuče in Gameljne) privarčevalo stotine milijonov evrov, nujno potrebnih na drugih področjih. Z gradnjo nepotrebne, strokovno neutemeljene in hudo nevarne kanala C0 pa se bo povrh vsega zdravstveno ogrožala še skoraj četrtina prebivalcev RS. Ekološke posledice te nepotrebne, predrage in hudo škodljive gradnje bodo postale in ostale nereverzibilne za vse čase.

Z nadomestno znatno cenejšo sanacijo in posodobitvijo obstoječih čistilnih naprav v Vodica in na Brodu (ter kasneje še v Črnučah in v Gameljnah) bi bila torej gradnja znatno dražjega kanala C0 nepotrebna. S tem bi namreč odpadlo naslednje:

- znatno dražje rušenje in odstranitev čistilnih

naprav Brod, Vodice, Črnuče in Gameljne,

- izgradnja nepotrebne novega zadrževalnika,

- izgradnja 12-kilometerskega povezovalnega kanala C0 (prek najboljčutljivejšega dela vodovarstvenega območja), ki bo povzročal nepopravljive, zdravju in okolju nevarne ter škodljive emisije (H₂S, bakterije koli, smrad itd.),

- drage, obsežne sanacije in dogradnje stranskih ter nizvodnih razbremenilnih naprav, črpališč in

- drage, obširne širitve in dogradnje dodatnih kapacitet za čiščenje vseh odpadnih voda Medvod, Vodice, Črnuče ter Gameljna na Centralni čistilni napravi Ljubljana.

Nujno potreben bilančni izračun skupnega škodljivega ekološkega vpliva na okolje bi ravno tako prikazal znatno manjšo škodljivost vsote iznosov decentralne rešitve (s ČN Brod, ČN Vodice, ČN Črnuče in ČN Gameljne) v primerjavi s škodljivostjo nepotrebne in nestrokovne centralne rešitve (s kanalom C0 na CČN Ljubljana).

Na TV SLO 3 smo 29. maja 2019 lahko spremljali televizijski prenos 10. nujne skupne seje Odbora za infrastrukturo, okolje in prostor ter Odbora za kmetijstvo. Odbora sta obravnavala hude nepravilnosti in kršitve slovenske ustave, druge naše zakonodaje in evropske zakonodaje ter nepravilnosti in kršitve v zvezi z nepravilno in nedopustno izdajo gradbenega dovoljenja za gradnjo kanala C0. Žaljiva in zelo zgovorna je bila neudeležba investitorja, Agencije RS za okolje, kakor tudi drugorazredna udeležba zastopnikov določenih političnih strank pri obravnavanju predvidenega hudega ogrožanja zdravja okoli 450.000 Ljubljančanov in uslužbencev iz okolice ter tudi številnih turistov. Najbolj čudi, da poslanci pobudnikom te gradnje niso zastavili naslednji bistveni vprašanji: ali je ta slabo stotino milijonov evrov drag, ekološko in zdravju škodljiv povezovalni kanal C0 sploh strokovno upravičen ter potreben in komu bo v korist ta nepotrebna gradnja?

Predstavniki MOP-a je med sejo najavil naknadno pripravo razpisa za (do zdaj »nepotrebne«) strokovne revizije projektne dokumentacije. To pomeni, da za izdelavo revizije tega projekta nikakor ne bo izbran neodvisen, s strokovnim znanjem najbolj opremljen in v praksi najbolj izkušen strokovnjak, temveč zgolj najcenejši ponudnik. Obsežna, zahtevna, kvalitetna, neodvisna revizija zahteva obilo strokovnega znanja, izkušenj, časa, stroškov itd., kar se seveda odraža v višini izvajalčevega honorarja. Najcenejši honorar žal pomeni ali ustrezno znižanje obsega ter kvalitete revizije ali pa

indirektno prikrito »povrnitev« ustrežno znižane razlike honorarja iz drugih virov (in s tem običajno prodajo revizorjeve neodvisnosti). V nasprotju z nemško zakonodajo (glej Maleiner: »Nemški predpis o HOAI«; Gradbeni vestnik, marec in junij 2006), ki projektantom zagotavlja eksistenčno zadostno honoriranje izključno s strani investitorja in zato strogo prepoveduje ter kaznuje razpis umskih storitev, naša zakonodaja (ob sramotni slepoti in gluhonemosti **IZS**) po osamosvojitvi z razpisi prisiljuje projektante v odvisnost in iskanje ter udinjanje pri dodatnih virih sofinanciranja honorarjev!

Zanimiv je tudi molk odgovornih za gradnjo pretočnih hidrocentral na srednji Savi, saj trasa kanala C0 ogroža ali celo onemogoča možnost njihove bodoče gradnje.

Hudo zavajajoča so nestrokovna zagotovila g. Krištofa Mlakarja, direktorja VOKA SNA-GA, d. o. o., ki zatrjuje, da bo bodoči kanal C0 absolutno vodotesen. V strokovni literaturi in praksi ne poznamo absolutno vodotesnih kanalov. Pri obveznem preizkusu vodotesnosti novih kanalov so namreč predpisane meritve še dopustnih (s predpisi omejenih) količinskih izgub vode na omočeno notranjo površino kanalov. Eventualno naraščanje dopustnih izgub je treba redno preverjati in preprečiti tudi med obratovanjem. Vsi kanali in objekti med obratovanjem torej izgubljajo vsaj te dopustne količine onesnaženih pretokov.

Po navedbah g. Mlakarja zgolj minimalno (praviloma do 20-odstotno in občasno maksimalno do 40-odstotno) izrabljena hidravlična zmogljivost (strokovno neutemeljenega ogromnega premera) novega kanala Da 1200 mm je hudo, nepotrebno, neodgovorno razmetavanje javnih denarnih sredstev, saj izraba hidravličnih zmogljivosti novih kanalov praviloma znaša vsaj 80 odstotkov.

V intervjuju dne 13. julija 2019 g. Mlakar nadalje hudo in neodgovorno zavaja ter slepi bralce *Dela* z nestrokovnimi, populističnimi izjavami, da gre za sistem, ki ne bo nikjer puščal, da na svetu ni mogoče zagotoviti boljše tesnosti kanala, da se povezovalni kanal gradi na podlagi najskrbneje izdelanega in nadzorovanega projekta v državi, ki bo odpravil 4500 greznic, in da bo kanal C0 vzdržal potres do desete stopnje po evropski lestvici ter podobno.

Že njegova izjava, da sistem ne bo nikjer puščal, je v nasprotju z njegovo naslednjo navedbo, da boljše tesnosti kanala ni mogoče zagotoviti. Tudi polaganje cevi v togi, pravokotni betonski profil je drag in nepotrebno

ukrep, saj bo zaradi tega kanal C0 (med posejanjem, potresi, pri vdoru podtalnice itd.) še dodatno ogrožen. Ta profil tudi ne more prispevati k pravilnemu prestrezanju in kontroliranemu odstranjevanju komunalnih odpadnih vod zaradi nevodotesnosti glavne cevi.

Tudi hišni priključki, ki bodo nadomestili navedene številne (do zdaj nepriključene) greznice, se bodo (izključno na zasebne stroške lastnikov) priključevali le na sekundarna kanalizacijska omrežja širom Ljubljane in njene okolice. Zato kanal C0 nikakor ne odpravlja 4500 greznic, saj nanj ni in ne sme biti priključen noben hišni priključek.

Ponovno torej opozarjamo na naslednja bistvena dejstva:

1. Stroka absolutno vodotesnih kanalov ne pozna. Zato so pri obveznem preizkusu vodotesnosti na novo zgrajenih kanalov predpisane maksimalne dopustne količine »izgub« na površinsko enoto kanala.
2. Zaradi »dopustne« netesnosti kanalov se določajo tudi vodovarstvena območja in se morajo upoštevati strogi predpisi o njihovi zaščiti, ki jih v tem konkretnem primeru brez potrebe neodgovorno kršimo ter tako nereverzibilno zastrupljamo ljubljansko pitno vodo.
3. Zaradi dolgo trajajočega pretoka v nezadostno prezračenem kanalu C0 se bodo v anaerobnem okolju razvijali hudo smrdeči, strupeni korozivni plini in spojine, ki bodo hudo ogrožali celotno omrežje ter okolico in drastično poslabšali delovanje nizvodnih razbremenilnih naprav ter Centralne čistilne naprave v Ljubljani.
4. Pri celotnem načrtovanju in gradnji kanala C0 nikjer niso bile upoštevane zahteve potresne varnosti. Nestrokovna, neutemeljena, neodgovorna in neverjetna izjava g. Mlakarja, da bo kanal C0 vzdržal potres do desete stopnje, je naravnost smešna.
5. Posledično hitro in hudo naraščajoče komunalne prispevke ter dajatve bodo morali v celoti plačevati uporabniki.

prof. dr. Mitja Rismal

Franc Maleiner, u. d. i. kom.

dr. Damir Josipovič

Vladimir Schlamberger, u. d. i. agr.

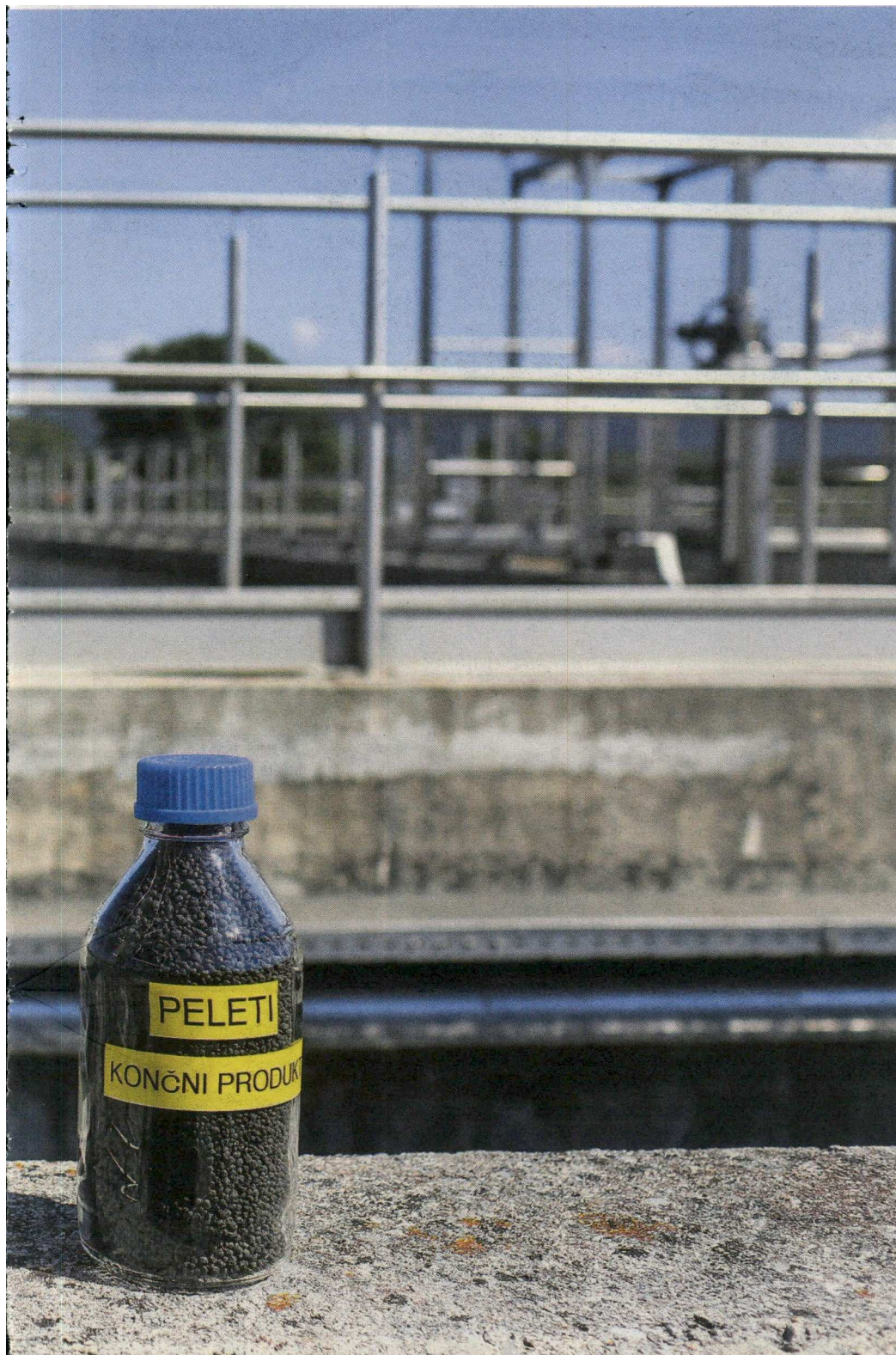
Niko Antončič, u. d. i. g.

Marijana Senčar, u. d. i. a.

Martina Lipnik, u. d. i. a.

Vladimir Senčar, u. d. i. m.

Okoljska bremena na koncu plačamo vsi!

Odlaganje gradbenih odpadkov v naravo je problem in nedopustno

Kljub trem vseslovenskim akcijam Očistimo Slovenijo in lokalnim čistilnim akcijam v naravi ostaja še več tisoč divjih odlagališč, na vsakem drugem odlagališču pa naletimo na gradbene odpadke. Strokovni dogodek v organizaciji društva Ekologi brez meja, na katerem so se zbrali strokovnjaki z različnih področij, je bil zato usmerjen v osvetljevanje te sicer nepopularne problematike in iskanje rešitev na primeru dobrih praks, ki v Sloveniji že obstajajo.

Tako kot sodelujoči v raziskavi Ekologov brez meja, so se tudi prisotni strinjali, da je odlaganje gradbenih odpadkov v naravo problem in nedopustno, sploh z ozirom na to, da so novi gradbeni proizvodi iz recikliranih materialov včasih celo boljši od konvencionalnih, kot je izpostavil dr. Primož Oprčkal z Zavoda za **gradbeništvo**. Smotnost reciklaže in ponovne uporabe gradbenih odpadkov je na praktičnem primeru prikazal direktor Komunale Izola, Denis Bele, kjer so že pred leti vzpostavili Center predelave gradbenih odpadkov. Profitabilna in nadstandardna dejavnost, ki jim je omogočila zdesetkanje divjih odlagališč, pa se sooča z nerazumno težavo, saj reciklati kljub nizki ceni oz. včasih celo brezplačni oddaji ostajajo, kot glavno težavo pa Bele navaja nezadostno izobraženost projektantov in gradbincev za vključevanje teh materialov v vse faze gradnje.

Temeljno okoljsko načelo pravi 'povzročitelj plača posledice'. V primeru gradbenih odpadkov so to investitorji, a ta zavest še ni dovolj ponotranjena. Po mnenju okoljske pravnice Senke Šifkovič Vrbica iz PIC-a se siva cona skriva v količinah odpadkov pri poročanju, saj do določene meje ravnanje z njimi ni tako strogo regulirano. Zoran Simčič, predsednik sekcije gradbincev pri Obrtno podjetniški zbornici je v navezavi s tem izpostavil problematično zakonodajo, ki dovoljuje delo v lastni režiji. V obeh primerih kršiteljev niti v teoriji, kaj šele v praksi, ne dosegamo. Kar je absurdno, glede na to, da so država in občine največji investitorji pri nas, po drugi strani pa ne zagotavljajo kapacitet za legalno ravnanje, s slabimi kriteriji javnega naročanja silijo v nasprotno in glede na stanje ne morejo služiti kot dober zgled.

Ekologi brez meja so na dogodku predstavili tudi dopolnjeno orodje Ločevalnik odpadkov, ki so ga nadgradili z informacijami o možnostih oddaje (pogoji brezplačnega prevzema, odpiralni časi, naslovi) gradbenih in kosovnih odpadkov za vsako občino posebej. Ekologi so s trenutnimi možnostmi za legalno ravnanje z odpadki občanov zadovoljni, zelo razočarani pa so nad dostopnostjo informacij. Za zbiranje 10.000 podatkov so tako potrebovali precej časa in nebroj (ponovnih) klicev na komunalna podjetja in zbirne centre.

Posameznikom dostopne možnosti ravnanja z gradbenimi in kosovnimi odpadki so orisali predstavniki komunalnih podjetij, ki večje uspehe in prihranke dosegajo s sistemom naročila odvozov v nasprotju z zbiralnimi akcijami, več govorcev pa je izpostavilo potrebo po nenehnem informiranju, izobraževanju in ozaveščanju. Učinkovito zasnovano krovno sistema ravnanja z gradbenimi odpadki onemogoča porazno stanje na področju podatkov. Različne informacije glede količin, neskladnost z dovoljenji in neučinkovit

nadzor so bili večkrat omenjeni kot pomembne ovire. Na Ministrstvu za okolje in prostor prepoznavajo težave nove **gradbene zakonodaje**, nadzora in nezadostnega sodelovanja z drugimi ministrstvi in upravnimi enotami, kar bodo delno reševali v prihodnjem letu.

Ločevalnik odpravlja izgovor posameznikov, da je oddaja gradbenih in kosovnih odpadkov v zbirne centre nedostopna in draga. Dogodek je bil sicer organiziran v sklopu svetovne akcije [Očistimo svet 2019](#), ki se bo v soboto odvila po vsem svetu, tudi v Sloveniji.

Foto: ZDF/Time-lapse & Stills Photography/David McIlvride

Robert Agnič in Bart Stegeman sta nova direktorja Plastike Skaza Velenje

Velenje, 19. september - Družinsko podjetje Plastika Skaza bosta po odhodu Igorja in Tanje Skaza z mesta izvršnih direktorjev vodila dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Igor in Tanja Skaza ostajata 98-odstotna lastnika podjetja, ki ni naprodaj, in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja prihajata iz podjetja Skaza, oba sta že sedaj vodila ključna delovna področja. Podjetje bo nadaljevalo preobrazbo v novodobno podjetje, negovalo bo izbrane vrednote in si prizadevalo za uresničevanje postavljenih ciljev in vizije.

Direktorica podjetja Tanja Skaza je že januarja napovedala, da bo letos svoje mesto predala nasledniku, z možem Igorjem pa bosta stopila na novo poslovno pot. Novica je takrat presenetila vse javnosti, ne pa tudi bližnjih sodelavcev, ki z njima snujejo prihodnost podjetja.

Podjetje sta Igor in Tanja Skaza 15 let vodila v tandemu in tudi novo vodenje sta zaupala dvema managerjema, ki sta z njima zadnji dve leti vodila ključna poslovna področja, to sta dr. Robert Agnič in Bart Stegeman. Sprememba vodstva je 1. 7. 2019 postala tudi pravno dejstvo.

Družinsko podjetje Plastika Skaza sta leta 1977 ustanovila Igorjeva starša Franc in Martina Skaza. Iz obrtniške delavnice sta Igor in Tanja podjetje peljala skozi tri preobrazbe: najprej v proizvodnega, nato v razvojnega s svojo blagovno znamko, danes pa orjejo ledino kot novodobno podjetje, ki je poslovanje utemeljilo na trajnostnem razvoju.

Za dosežke na tej poti je Tanja prejela vrsto domačih in mednarodnih priznanj, med njimi Mlada managerka in Evropska managerka. Podjetje Skaza pa je prejelo nagrade Zlata gazela, Zlata nit za najboljšega zaposlovalca, za izjemne dosežke Gospodarske zbornice Slovenije in Managerkam prijazno podjetje, ponaša se tudi s priznanjem Družini prijazno podjetje. Uvrstili so se med pet najhitreje rastočih tehnoloških podjetij v Srednji Evropi in so med dobitniki nagrad in priznanj "Ustvarjalci stoletja" Mednarodnega ekonomskega foruma (MEF) Perspektive. Prav tako so prejemniki evropske nagrade "European Business Awards". Londonska borza jih je uvrstila med 1000 najbolj navdihujočih podjetij v EU. V zadnjem obdobju nove nagrade potrjujejo odlično delo tudi na izdelčni ravni, saj je domači kompostnik Bokashi Organko 2 letos verjetno največkrat nagrajeni izdelek v svoji kategoriji na svetu.

Tanja in Igor ostajata večinska lastnika podjetja in bosta v prihodnje opravljala nadzorniško funkcijo. Nova izvršna direktorja postajata solastnika podjetja, vsak z odstotkom lastniškega deleža.

V napovedi prednostnih nalog sta misli strnila okoli naslednjega:

Bart Stegeman, ki bo vodil področja, povezana z administrativnim oziroma režijskim delom, prodajo, marketing, IT in oskrbovalno verigo, se je v predstavitvi dotaknil razvoja novih izdelčnih rešitev za njihovo lastno blagovno znamko, kjer posebno vlogo igrajo oblikovanje, estetika in lepota. Predstavil je rezultate zadnje notranje raziskave zadovoljstva zaposlenih v testnih timih, kjer so že uvedli 6-urni delovnik. Na ocenjevalni lestvici od 1 - 7 je zavzetost pred uvedbo znašala 5,54, po dveh mesecih je narasla na 5,57; delovna uspešnost se je iz 5,89 dvignila na 6,06; konfliktnost med delom in družino oz. prostim časom pa se je znižala z 2,26 na 1,93. Poudaril je pomen notranjih projektov pri spodbujanju kreativnosti in idej, ki jih že nekaj let pridobivajo tudi s pomočjo Heckathona. Tu veljajo za eno najuspešnejših podjetij v Sloveniji, saj so že tri ideje, rojene na kolektivnem "brainstormingu", vpeljali v prakso. Poleg razvoja kreativnega mišljenja je Heckathon pomemben tudi zaradi izmenjave znanj in izkušenj med zaposlenimi, oblikovanja širšega prostora za talente in možnost, da zaposleni oblikujejo širšo notranjo mrežo. Čaka jih nadaljevanje naložb v digitalizacijo režijskih del, pri čemer so letos naredili pomemben korak v marketinški digitalizaciji. Poudarja pomen kadrovanja s pravimi ljudmi

na pravih mestih, podpora slovenskim startup podjetjem, pomen transparentnosti podatkov pomočjo Eko Trail projekta, analitiko, preglednost in nadzor nad oskrbovalno verigo.

Dr. Robert Agnič, ki bo vodil tehnično področje, strateško prodajo za sektor industrije in strateško nabavo, razvoj in raziskave ter področje kakovosti, je izpostavil nadaljnji dvig proizvodne uspešnosti, ki je v letu 2018 zrasla za 5%, letos pa še za 1,4%. Pomembna konkurenčna prednost Skaze, ki ji bodo posvetili še več pozornosti so bio materiali in reciklati ter nadaljnji razvoj v smeri trajnostne politike. Na področju kakovosti bodo še naprej zmanjševali odstotek izmeta in dvigovali obvladovanje svojih izdelkov kot odpadke. Nekakovost so sicer znižali za 0,9% na 2,1%. Nadaljevali bodo s proizvodno robotizacijo in avtomatizacijo, načrtujejo vertikalne integracije, kar vključuje tudi širitev podjetja s komplementarno dejavnostjo, s katero kupcem lahko ponudijo celovite rešitve.

Tanja Skaza z novo knjigo, ki jo je naslovila Spremembe vredna in jo bo javnostim predstavila **10. oktobra v hotelu Intercontinental** v Ljubljani, stopa na novo pot. Ta vključuje tudi prenos znanja in izkušenj, motivacijske pogovore, izobraževanja in še mnogo več.

O poslovanju podjetja Skaza v prvem polletju 2019

Prihodki v letošnjem prvem polletju znašajo nekaj manj kot 20 mio evrov in so za 3% višji kot v enakem obdobju lani. Strategija trajnostne usmeritve se kaže kot pravilna in se odraža na doseženem EBITDA, ki je višji kot lani za 16% in znaša 1,726 mio. Razveseljivo je, da so rast EBITDA dosegli predvsem zaradi rasti prodaje izdelkov lastne blagovne znamke (LBZ), ki ima višjo dodano vrednost. Tako so letos v primerjavi z istim obdobjem lani zabeležili 28-odstotno rast prodaje LBZ. To se odraža tudi v čistem poslovnem izidu pred davki, ki znaša nekaj manj kot milijon evrov, lani v polletju pa 716 tisoč, kar pomeni 36-odstotno rast.

V tem letu so pridobili 46 novih B2C kupcev. Med njimi je velika referenca kupec globalne prepoznavnosti Tupperware, preko katerega krepijo prisotnost LBZ na številnih trgih, kjer je še posebej pomembna Nemčija. Med industrijskimi B2B kupci so pridobili kanadsko Celestico, ki sodi v segment elektro industrije. Spodbudno je, da se odpirajo priložnosti za nove segmente delovanja, kot na primer elektro medicina in farmacija, kot tudi trgi, med njimi ponovno tudi slovenski. V prihodnjem letu bodo predstavili tudi nov izdelek lastne blagovne znamke, ki dosledno sledi njihovim vrednotam trajnosti, estetiki in funkcionalnosti.

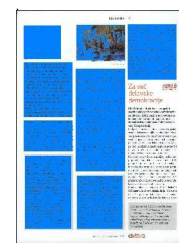
Življenjepisa izvršnih direktorjev podjetja Plastika Skaza

Dr. Robert Agnič, izvršni direktor, je leta 1998 končal študij kemijskega inženirstva na fakulteti za kemijo in kemijsko tehnologijo Univerze v Ljubljani. Magisterij je leta 2004 opravil na ekonomski fakulteti, leta 2007 je doktoriral iz kemijskih znanosti. Na različnih vodilnih funkcijah je bil zaposlen v podjetjih Julon, Lek, Krka in Knauf Insulation, kjer je bil osredotočen na razvoj, projektno vodenje, vodenje sodelavcev, sodelovanje z dobavitelji in partnerji ter vpeljava novih

tehnologij in produktov ter optimizacijo procesov. Je tudi prejemnik Krkine nagrade za doktorsko disertacijo in več nagrad za izboljšave v podjetju Lek. V podjetju Plastika Skaza je zaposlen od jeseni leta 2017, kjer je v dosednji vlogi tehničnega direktorja pomagal doseči boljše rezultate na področju produktivnosti in kakovosti izdelkov, stroškovne učinkovitosti in prihrankov na ravni podjetja ter izvedel reorganizacijo oddelkov proizvodnje, vzdrževanja in razvoja ter uvedbo oddelka raziskav in inovacij.

Bart Stegeman, izvršni direktor, je leta 1999 končal študij inženirstva v **gradbeništvu** na fakulteti Dr. DH Groen na Nizozemskem. Ima skoraj 10 let izkušenj na odgovornih položajih upravljanja in vodenja oskrbovalnih verig v različnih podjetjih, pa tudi na področju energijske učinkovitosti v danski družbi Danfoss, kjer je vodil oddelek za planiranje, proizvodno načrtovanje in nadzor zalog. Bogate izkušnje v maloprodaji si je pridobil v največji tehnični maloprodajni družbi v Sloveniji Big Bang, kjer je bil osredotočen na optimizacijo različnih poslovnih procesov. Med njimi je bil pomemben razvoj servisnega programa za belo tehniko prodorne blagovne znamke BEKO. Njegove predhodne naloge so bile povezane z mednarodnim svetovanjem v IT rešitvah, pri nadzoru zalog, podatkovnem rudarjenju in 3D programske opreme. Podjetju Skaza se je pridružil februarja 2018.

Foto: Janez Platiše

Primanjkuje gradbincev, inšpektorat poostreno na gradbišča

Po podatkih statističnega urada je bila v drugem četrtletju letošnjega leta stopnja prostih delovnih mest najvišja v **gradbeništvu**, kjer je znašala 6,2 odstotka. Ker se povečuje število gradbišč, na katerih se gradijo zahtevni objekti, katerih gradnja traja dalj časa – tudi več let –, oziroma gradbišč, na katerih se čas gradnje glede na pretekla leta podaljšuje, so na inšpektoratu za leto 2019 načrtovali še večjo intenzivnost inšpekcijskih nadzorov kot v zadnjih letih.

Pregledali smo nekaj statistike Statističnega urada RS, Zavoda RS za zaposlovanje in Inšpektorata RS za delo.

V drugem četrtletju 2019 se je v Sloveniji ponovno povečalo število zasedenih delovnih mest, medtem ko se je število prostih delovnih mest zmanjšalo za približno 1400. Prav tako se je za dve desetinki odstotne točke zmanjšala stopnja prostih delovnih mest, znašala je 2,3 odstotka. Zavodu za zaposlovanje so delodajalci julija sporočili 13.990 prostih delovnih

*Inšpektorat RS za delo je že v letu 2018 na slovenskih gradbiščih opazil občutno poslabšanje razmer s področja varnosti in zdravja pri delu. Kot so sporočili v avgustu, se razmere na slovenskih gradbiščih v prvi polovici leta niso izboljšale, zato bo inšpektorat v nadaljevanju leta tam nadzore dodatno okrepil in poostiril ter tudi dosledno ukrepal zoper delodajalce, odgovorne osebe delodajalcev in delavce, ki ne bodo spoštovali zahtev veljavnih predpisov. Med ugotovljenimi kršitvami s področja varnosti in zdravja pri delu v dejavnosti **gradbeništvu** sicer že leta prevladujejo nepravilnosti glede varnega dela na višini, letos pa najbolj izstopajo ugotovljene nepravilnosti v zvezi z namestitvijo in urejenostjo varnostnih ograj ter urejenostjo odrov, zaskrbnjujoča pa je tudi neuporaba osebne varovalne opreme.*

mest, kar je 15,8 odstotka več kot junija in 3,9 odstotka manj kot julija lani, največ so iskali delavcev za preprosta dela v predelovalni dejavnosti, vzgojiteljev in pomočnikov vzgojiteljev predšolskih otrok, učiteljev v osnovni šoli, gostinskih delavcev, voznikov težkih tovornjakov in vlačilcev ter zidarjev.

Hkrati statistika pravi, da se je na ravni Slovenije število prostih delovnih mest zmanjšalo glede na četrtletje pred tem. V drugem četrtletju 2019 jih je bilo za beleženih nekaj več kot 18.500, kar je za približno 1400 manj. Povpraševanje po novi delovni sili se je najbolj zmanjšalo v predelovalnih dejavnostih in trgovini; v obeh dejavnostih je bilo za okoli 300 manj prostih delovnih mest kot v prejšnjem četrtletju. Z vidika dejavnosti je bilo sicer največ prostih delovnih mest v **gradbeništvu** (približno 3800), v predelovalnih dejavnostih (nekaj več kot 3700) in v trgovini (nekaj več kot 2500).

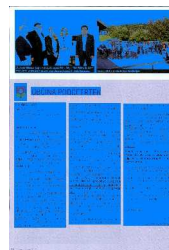
Delodajalci z deset ali več zaposlenimi so v tem četrtletju razpisali nekaj več kot 12.300 prostih delovnih mest, kar je bilo 66,4 odstotka vseh prostih delovnih mest v Sloveniji. Podatki, iz katerih so odstranjeni vplivi sezone in koledarja, kažejo, da se število zasedenih delovnih mest

Inšpektorat za delo je v prvi polovici tega leta na gradbiščih opravil že 860 inšpekcijskih pregledov, kar je za 32 odstotkov več kot v enakem obdobju lani, ko je opravil 652 pregledov. Ob tem so inšpektorji v primerjavi z enakim obdobjem lani ugotovili tudi 23 odstotkov več kršitev – 1133 kršitev v letu 2019 in 924 kršitev letu 2018 – in izdali deset odstotkov več ukrepov – 472 ukrepov v letu 2019 in 428 ukrepov v letu 2018. Ob tem je treba vedeti, da lahko inšpektor z enim ukrepom (na primer odločbo o prekršku, upravno odločbo ...) sankcionira več ugotovljenih kršitev.

povečuje že od drugega četrtletja 2014. V drugem četrtletju 2019 jih je bilo okoli 772.100 ali 5700 več zasedenih delovnih mest kot v prejšnjem četrtletju. 81,5 odstotka vseh zasedenih delovnih mest je bilo pri delodajalcih z vsaj desetimi zaposlenimi osebami.

Največji porast je bil tokrat zaznan v dejavnosti **gradbeništvu** (za okoli 1500) in v trgovini, kjer je bilo za približno tisoč več zasedenih delovnih mest kot v prejšnjem četrtletju. A še vedno je najvišja stopnja prostih delovnih mest v **gradbeništvu** (6,2 odstotka), najnižja (0,4 odstotka) pa v dejavnosti javne uprave in obrambe.

M. M.

Županja Milenca Krajnc v družbi župana Petra Misje, Tine Faller, dr. dent. med., mag. Jasne Žerak in častnega občana Dušana Andreja Kocmana.

Na otvoritvi se je zbralo lepo število ljudi.

OBČINA PODČETRTEK

OBČINSKA UPRAVA

Trška cesta 59, 3254 Podčetrtek

Tel.: (03) 81 82 780; faks: (03) 81 82 790; e-pošta: tajnistvo.obcina@podcetrtek.si

Spoštovani občani!

Občina Podčetrtek obvešča občane in vso drugo zainteresirano javnost, da bo v času do **30. oktobra 2019** sprejemala pobude in predloge za spremembe in dopolnitve občinskega prostorskega načrta (OPN).

OPN se spreminja z namenom optimizacije veljavnih določil kot tudi z namenom zagotavljanja ustreznih podlag za uresničevanje razvojnih pobud občanov, občine in gospodarskih subjektov, ki delujejo v njej.

V lanskem letu je stopil v veljavo nov paket prostorske in **gradbene zakonodaje**, ki zaostrojuje pogoje za umeščanje posegov v prostor. Poseben poudarek je na strateškem razmisleku o nadaljnjem prostorskem razvoju občine. Ta od občine zahteva, da v naslednjih letih določi območja za dolgoročni razvoj naselij. Nova stavbna zemljišča bo možno umeščati le v sklopu teh območij. Za občino je zato pomembno, da pridobi informacijo o razvojnih načrtih gospodarskih subjektov, ki poslujejo ali nameravajo poslovati v občini, vključno s kmetijskimi gospodarstvi. Postopki spreminjanja in dopolnjevanja prostorskih aktov so namreč dolgotrajni in slabo prilagodljivi, zato je za

občino in investitorje ključnega pomena, da so lokacije za gradnjo v največji možni meri vsaj strateško opredeljene že vnaprej. Podobno velja tudi za stanovanjsko gradnjo v naseljih. Za območja posamične (razpršene) poselitve bodo veljale podobne omejitve kot do sedaj.

V prvi fazi želi občina pridobiti informacijo o željah pobudnikov. V nadaljnjih fazah pa bodo sprejete odločitve, kako želje na najboljši način vključiti v gradivo OPN. V spremembah in dopolnitvah OPN bodo lahko upoštewane le pobude, ki bodo ustrezno prikazane in utemeljene ter ki bodo izpolnjevale pogoje glede ustreznosti z vidika skladnosti s temeljnimi pravili urejanja prostora, cilji prostorskega razvoja občine in s pravnimi režimi v prostoru ter z vidika možnosti opremljanja zemljišča s komunalno opremo in drugo gospodarsko javno infrastrukturo. **Zato vas naprošamo, da svoje pobude čim bolj podrobno obrazložite (konkretni namen in obseg načrtovanih posegov, razlogi za načrtovane posege itn.).** Tudi predpisani način utemeljene pobude in predlogi pa bodo lahko v primeru neuskajenosti s predpisi ali z zahtevami nosilcev urejanja prostora ali v primeru okoljske nesprejemljivosti v procesu usklajevanja umaknjeni iz postopka priprave sprememb in dopolnitev OPN.

Pobude in predlogi morajo biti podani na obrazcu, ki ga je možno dobiti v prostorih

Občine Podčetrtek ter na spletnem naslovu: <https://podcetrtek.eu/>.

Obrazec s prilogami pobudniki pošljejo na naslov: Občina Podčetrtek, Trška cesta 59, 3254 Podčetrtek, ali na elektronski naslov: polona.novak@podcetrtek.si (zadeva: spremembe in dopolnitve OPN). Informacije v zvezi s pripravo pobude je možno dobiti v prostorih Občine Podčetrtek v času uradnih ur. Kontaktna oseba je ga. Polona Novak, tel.: 03 818 2784, e-pošta: polona.novak@podcetrtek.si.

Pobude in predlogi, ki bodo na občino prispeli po 30. oktobru 2019, ne bodo vključeni v tokratni postopek sprememb in dopolnitev OPN.

Hkrati vas obveščamo, da bodo v prihodnjih mesecih naši izbrani izdelovalci sprememb in dopolnitev OPN izvajali terenske ogleda, ki bodo vključevali tudi fotografiranje lokacij posameznih pobud ter drugih območij in objektov, relevantnih za pripravo dokumenta. Trudili se bodo, da bi vas čim manj motili, vendar pa zaradi korektnega ogleda lokacij to ne bo vedno možno. Vnaprej se vam zahvaljujemo za vašo potrpežljivost.

S spoštovanjem!

Peter MISJA,
župan Občine Podčetrtek

Največji padec prostih delovnih mest beležita Slovenija in Hrvaška

20. september, 2019

Foto: pixabay.com

V drugem četrtletju letošnjega leta je v območju z evrom in EU stopnja prostih delovnih mest stagnirala pri 2,3 odstotka. Stopnja prostih delovnih mest odraža razmerje med prostimi in vsemi delovnimi mesti. STA je poročala, da sta na letni ravni največji padec prostih delovnih mest zabeležili Slovenija in Hrvaška.

V državah z evrom je bila stopnja prostih delovnih mest v sektorju storitev 2,6 odstotka, v **gradbeništvu** in industriji pa 2 odstotka. V vseh članicah EU skupaj je bila stopnja prostih delovnih mest v sektorju storitev tudi 2,6 odstotka v sektorju industrije in **gradbeništvu** pa 2,1 odstotka.

Najvišjo stopnjo prostih delovnih mest je Eurostat zabeležil na Češkem – 6,2 odstotka, Belgiji in Nizozemskem – 3,4 odstotka. V drugem trimesečju letošnjega leta je v Sloveniji stopnja prostih delovnih mest dosegla 2,3 odstotka. Med tem so najmanjšo stopnjo prostih delovnih mest v tem obdobju imele Grčija – 0,7 odstotka ter Bolgarija in Španija – 0,9 odstotka.

Tudi na letni ravni je imela Češka najvišjo rast prostih delovnih mest 0,8 odstotne točke, sledita ji Nemčija in Malta s po 0,4 odstotno rastjo. Največji padec sta po podatki Eurostata v zadnjem letu zabeležili Slovenija in Hrvaška s padcem -0,3 odstotne točke.

NAJVEČJE SREČANJE O GRADNJI IN VZDRŽEVANJU VOZIŠČ V SLOVENIJI

Na Bledu se bo odvijalo največje mednarodno srečanje o gradnji in vzdrževanju vozišč v Sloveniji. 17. kolokvij o asfaltih, bitumnih in voziščih, ki ga organizira Združenja asfalterjev Slovenije, bo potekal v četrtek, 28. novembra, in v petek, 29. novembra. »Kolokvij je namenjen vsem gradbenim proizvajalcem in izvajalcem, projektantom, inženirjem, laboratorijem in inštitutom, nadzornikom, predstavnikom državne in občinske administracije ter predstavnikom univerze in izobraževanja. Skupaj bomo postavili **gradbeništvo** na višji nivo in spoznali, kaj imajo skupnega ugled **gradbeništva**, umetna inteligenca, digitalizacija in asfalterstvo 4.0,« je opisal Slovenko Henigman, predsednik Združenja asfalterjev Slovenije.

Posavski nepremičninski trg je živahen

Objavljeno: Petek, 20.09.2019 Rubrika: [Ne spreglejte](#) Redakcija

V sevniški občini je največ za pozidavo primernih zemljišč med drugim na območju Boštanja (foto: S. R.).

Na tokratnih tematskih straneh, namenjenih nepremičninam, smo se odločili, da pozornost posvetimo razpoložljivosti in urejenosti gradbenih zemljišč ter ponudbi stanovanj v Posavju. Po pomoč smo se obrnili na posavske občine, ki s sprejemanjem aktov usmerjajo prostorski razvoj, na upravne enote, ki izdajajo gradbena dovoljenja, in tudi na strokovnjaka s področja prodaje nepremičnin, ki sta opisala trenutno situacijo v naši regiji.

Da se sploh lahko lotimo gradnje objekta, mora biti ta skladna s prostorskim aktom, ki je v domeni vsake občine. Kot so nam povedali na občinah, občinski prostorski načrt (OPN) ni le izvedbeni akt, temveč je prvenstveno strateški prostorski dokument občine, ki vsebuje zasnove in usmeritve za kvaliteten prostorski razvoj. Sestavljen je iz tekstualnega in grafičnega dela. Sestavni deli OPN so urbanistični načrt, okoljsko poročilo in prikaz stanja prostora. Z občinskimi podrobnimi prostorskimi načrti (OPPN) se podrobneje načrtuje razvoj in širitev naselij, prenova območij ter tudi druge prostorske ureditve lokalnega pomena, pri čemer se zagotovijo tudi nova stavbna zemljišča kot dodatne razvojne površine. OPN ima sprejet pet od šestih posavskih občin, izjema je le Bistrica ob Sotli, kjer je občina, kot nam je sporočila direktorica občinske uprave **Ana Bercko**, pričela z izdelavo strokovnih podlag za občinski prostorski plan in občinski prostorski načrt Občine Bistrica ob Sotli (pobude zbirajo do konca tega meseca).

Zaradi upravne takse veliko manj pobud

V občini Krško je s sprejetjem OPN v letu 2015 2538,08 hektarja stavbnih zemljišč (tako pozidanih kot nepozidanih) za različne namene gradnje (območja stanovanj, centralne, proizvodne dejavnosti ...), največ znotraj naselij, so nam sporočili z Občine Krško, kjer ocenjujejo,

da je največ težav s pridobivanjem lastništva in infrastrukturnim opremljanjem le-teh, kar je pogoj za pridobitev gradbenega dovoljenja. V letu 2018 so prejeli približno 30 vlog za spremembo OPN, po veljavnosti odloka o taksah (ta od 18. avgusta 2018 dalje znaša 150 evrov) pa jih je manj. Občina Brežice je od leta 2016 do danes prejela približno 100 pobud, ki so po večini usmerjene v stanovanjsko gradnjo, je navedla **Katja Pongračič**, namestnica vodje oddelka za prostor. V letu 2014 je bilo podanih približno 1500 pobud (pobude iz obdobja desetih let), v letu 2018 pa 300. Največ stavbnih zemljišč se je zagotovilo v letu 2014, in sicer v mestu Brežice, kjer je zagotovljenih približno 20 hektarjev stavbnih zemljišč, ki so namenjene bivanju in poslovni dejavnosti. »Največ stavbnih zemljišč po naseljih je zagotovljenih za gradnjo stanovanjskih stavb. Najbolj iskane površine za gradnjo hiš so v Artičah, na obrobju mesta Brežice (Črnc, Zakot, Trnje, Šentlenart), v Dobovi in Selah pri Dobovi ter na Skopicah. Površine za intenzivno poslovno dejavnost so zagotovljene v Brezini, Slovenski vasi, Dobovi, Krški vasi in v manjšem obsegu na Bizeljskem,« našteva Pongračičeva.

Posavske nepremičnine

Tematske strani Posavskega obzornika

Na območju sevniške občine je nekaj več kot 100 hektarjev nepozidanih stavbnih zemljišč, primernih za pozidavo. Nekaj je tudi zazidljivih zemljišč, ki pa so zaradi geografske narave, poteka javne gospodarske infrastrukture, varovanj in za gradnjo že rezerviranih površin manj primerna za gradnjo. Največ za zazidavo primernih zemljišč je na območjih mesta Sevnica z okolico, Boštanja in v ostalih večjih naseljih v občini, se je glasil odgovor z Občine Sevnica. V preteklih letih je bilo na Oddelek za okolje in prostor, ki ureja spremembe namenske rabe zemljišča, naslovljenih tudi do 300 vlog letno, od lanskoletne uvedbe plačila upravne takse se je število vlog bistveno zmanjšalo, saj so jih v zadnjem polletju prejeli 35. V kostanjeviški občini je po podatkih iz uradnih evidenc 120 hektarjev nepozidanih stavbnih zemljišč. Ta so razpršena po vseh 28 naseljih občine, tako da ne morejo govoriti o nekem večjem območju, kjer bi imeli na razpolago stavbne parcele, so zapisali in dodali, da imajo v sami Kostanjevici na Krki dve zazidalni območji, in sicer zazidalno območje Ljubljanska cesta, kjer je bilo v zadnjih dveh letih prodanih vseh deset parcel, in stanovanjsko območje Globočice, kjer občina prodaja stavbne parcele (trenutno štiri od sedmih). V občini Radeče je zazidljivih zemljišč zelo malo, so nam sporočili, večina teh, ki je na voljo, pa je v lasti zasebnih lastnikov. Letno prejmejo pet do deset vlog za spremembo namenske rabe zemljišča.

Največje zanimanje za spremembo kmetijskih v stavbna zemljišča

V vseh posavskih občinah občani najpogosteje prihajajo z vprašanjem glede spremembe kmetijskih v stavbna zemljišča. Poleg tega jih zanima tudi, katere vrste objektov lahko gradijo na lokaciji, kakšne so lahko velikosti in oblikovanje, ali so kakšni posebni pogoji glede varovanj in omejitev na lokaciji gradnje, kakšni so postopki glede prostorskih izvedbenih aktov na območjih, kjer OPN ne predvideva gradnje objektov (odprt kmetijski prostor ali z varovanji zaščiten prostor), njihova vprašanja se navezujejo na OPPN glede tehničnih pogojev gradnje, kadar načrtujejo drugačne objekte, kot so opisani v gradbenih načrtih (npr. višjo stavbo, manjše odmike od sosednjih parcel, naklone streh). V Kostanjevici na Krki je problem, da lastniki stavbnih zemljišč v precejšnji meri le-ta čuvajo za bodoče potrebe in jih ne prodajo, določena pa niso komunalno opremljena, tako da imajo kupci marsikje težavo priti do nakupa parcele.

Vloge občanov za spremembo OPN na občinah preučujejo ter na podlagi tega OPN občasno tudi spreminjajo in dopolnjujejo. V občini Sevnica je največ pobud vsebinsko vezanih na vzpostavitev novih območij za stanovanjsko gradnjo in za vzpostavitev območij za razvoj turizma. Zaznati je tudi porast gradnje industrijskih in poslovnih objektov na že prej določenih območjih gospodarskih in poslovnih con, pojasnjujejo. Občina Kostanjevica na Krki je trenutno v fazi analize prejetih pobud, ki jih je približno 250. »Pri spremembah bo šlo predvsem v dve smeri, in sicer na eni strani za določitev dodatnih stavbnih zemljišč, na drugi strani pa tudi za ukinitve statusa stavbnih zemljišč in spremembe nazaj v kmetijska zemljišča, predvsem v luči napovedane obdavčitve nepremičnin,« so nam odgovorili. Občina Brežice, ki trenutno vodi spremembo in dopolnitev OPN za širitev obrtne cone v Dobovi ter za cestno povezavo Slovenska vas, predvideva pričetki s predpripravo novodobnega prostorskega dokumenta – s pripravo strokovnih podlag, ki bodo osnova za nadgradnjo prostorskih določil, ki bodo v nadaljevanju omogočala kakovostno rabo prostora, še v tem letu, je omenila Pongračičeva. V občini Krško pa so usmerjeni tudi v evidentiranje in določitev stavbnih zemljišč poseljenim površinam izven poselitvenih območij, pri čemer predvidevajo, da

bodo spremembe in dopolnitve OPN izvedene do leta 2021, če bodo vsi sodelujoči sledili zastavljenemu terminskemu planu in bodo za vse predlagane vsebine pridobljena pozitivna mnenja nosilcev.

Nova stanovanjska soseka Gmajna 2 v Leskovecu pri Krškem (foto: B. M.)

Gradbeno dovoljenje je, razen izjem, obvezno

Pred gradnjo je treba imeti najprej urejeno vso dokumentacijo, med katero je zagotovo najpomembnejše gradbeno dovoljenje, brez katerega ne smemo graditi, razen določenih izjem. Kot pojasnjuje načelnica UE Krško mag. **Lidija Božič**, je treba imeti gradbeno dovoljenje za novogradnjo, rekonstrukcijo in spremembo namembnosti objekta, ki je stavba, gradbeni inženirski objekt ali drug gradbeni poseg, narejen z gradbenimi, zaključnimi gradbenimi ali inštalacijskimi deli, sestavljen iz gradbenih proizvodov, proizvodov ali naravnih materialov, skupaj s trajno vgrajenimi inštalacijami in napravami v objektu, ki so namenjene delovanju objekta. Pred vsako gradnjo je treba preveriti, za kakšno vrsto gradnje gre, ter si pridobiti vsa predpisana dovoljenja. Začetek gradnje je treba prijaviti na upravni enoti osem dni pred začetkom izvajanja gradnje, za katero se zahteva gradbeno dovoljenje, razen pri spremembi namembnosti. Investitor mora po dokončanju gradnje pridobiti uporabno dovoljenje, ki je pri stanovanjskih hišah pogoj za določitev hišne številke. Vodja oddelka za občo upravo na UE Brežice **Alison Teodorovič** opisuje, da vlogo za izdajo gradbenega dovoljenja investitor odda na predpisanem obrazcu, le-ta pa mora biti formalno in vsebinsko popolna. Vloga je formalno popolna, če vsebuje vso predpisano dokumentacijo za pridobitev gradbenega dovoljenja v skladu s Pravilnikom. In kaj je vsebinsko popolna vloga? To je vloga, v kateri je izkazano lastništvo oz. na drug predpisan način urejena pravica graditi. Vlogi je treba priložiti vsa potrebna mnenja (soglasja), in sicer mejašev, če je odmik manjši od predpisanega, mnenja upravljavcev infrastrukture ali drugih varovanj (narava, kultura, vode ...), po novem pa še mnenje občine o skladnosti projekta s prostorskim aktom. V postopek morajo biti vključeni vsi stranski udeleženci oz. mejaši na nepremičnine, na katere ima nameravana gradnja svoj vpliv.

Božičeva opozarja, da je večina prejetih zahtev nepopolnih, zato vse bodoče investitorje pozivajo, da preverijo, ali imajo pravico graditi na zemljišču predvidene gradnje (predvsem za gradnjo priključkov in pri dostopu do javne ceste na zemljiščih v zasebni lasti, kjer poteka

kategorizirana cesta), prav tako tudi za izvedbo komunalnih priključkov, da priložijo vsa potrebna mnenja pristojnih mnenjedajalcev in ustrezno pooblastilo za zastopanje, če se odločijo za pooblaščenca.

Kaj lahko gradimo brez gradbenega dovoljenja?

Kot razlaga Božičeva, dovoljenje za gradnjo in prijava začetka gradnje nista pogoj za enostaven oz. nezahteven objekt, vzdrževanje objektov in vzdrževalna dela v javno korist ter začasen objekt. Vendar pa ta ne sme biti v nasprotju s prostorskimi izvedbenimi aktom, predpisi, s katerimi se podrobneje določijo bistvene in druge zahteve, ter drugimi predpisi. Prav tako si mora investitor pridobiti menja ali druga dovoljenja, če je to določeno s predpisi. Dokumentacija za pridobitev gradbenega dovoljenja za nezahtevne objekte je manj obsežna in jo investitor lahko izdela sam: vključuje podatke o udeležencih in objektu ter grafične prikaze, ki so tloris objekta, značilni prerezi ali profili objekta, pogledi in prikaz oblikovanja terena ter prikaz objekta na zemljiškokatastrskem prikazu tako, da je razvidna njegova tlorisna velikost na stiku z zemljiščem s kotiranimi odmiki od sosednjih zemljišč. Prikažejo se tudi prometna ureditev in druge funkcionalne površine objekta (vključno z dostopi, dovozi, parkirišči, mestom za odpadke).

Ob tem velja omeniti, da je junija lani začela veljati nova **gradbena zakonodaja**, ki je prinesla kar nekaj sprememb. Uvedene so bile možnosti legalizacije izvedenih gradenj pred uveljavitvijo zakona v okviru dopustnih odstopanj od gradbenega dovoljenja ter zunaj okvirov dopustnih odstopanj, nelegalnih objektov in neskladne uporabe objekta (slednje v roku petih let od uveljavitve tega zakona), predpis pa uvaja tudi postopke za objekte, zgrajene brez gradbenega dovoljenja pred 1. 1. 1998, opuščanje zahteve po pridobitvi gradbenega dovoljenja za odstranitev objektov in začasne objekte, naslednja sprememba je prijava začetka gradnje (tudi za odstranitev objektov), spremenjen je postopek pridobivanja uporabnega dovoljenja z opustitvijo tehničnih pregledov za manj zahtevne objekte (razen za objekte z vplivom na okolje), po novem je določena tudi predodločba, v kateri upravni organ odloči glede izpolnjevanja določenih pogojev za izdajo gradbenega dovoljenja, pridobitev le-te pa ni pogoj za njegovo izdajo.

V Kostanjevici na Krki je bilo na zazidalnem območju Ljubljanska cesta v zadnjih dveh letih prodanih vseh deset parcel (foto: M. Jerele).

Pri posavskih UE smo želeli izvedeti, koliko gradbenih dovoljenj izdajo na območjih, za katera so pristojne. V UE Krško, ki je pristojna za območje občin Krško in Kostanjevica na Krki, letno izdajo v povprečju do 400 gradbenih dovoljenj, je navedla načelnica Božičeva. »Na število zahtev za izdajo gradbenega dovoljenja vplivajo gospodarske razmere ter pričakovane ali pa že uveljavljene spremembe v zakonodaji. Tako smo na primer v letu 2015, ko je bil sprejet in je začel veljati Odlok o Občinskem prostorskem načrtu občine Krško, ki je spremenil pogoje gradnje, pred njegovo veljavo beležili povečano število zahtev, tako da smo v tem letu izdali nekaj več kot 600 gradbenih dovoljenj.« pojasnjuje in dodaja, da ugodne gospodarske razmere vplivajo na večje število novogradenj, tudi poslovnih objektov, v neugodnih razmerah pa je več dozidav in rekonstrukcij ter manj novogradenj. UE Brežice je lani na celotnem območju brežiške občine obravnavala skoraj 900 gradbenih zadev, med katerimi je bilo izdanih skupno 425 gradbenih dovoljenj za manj zahtevne in nezahtevne objekte. V prvi polovici tega leta so med 450 gradbenimi zadevami izdali 190 gradbenih dovoljenj za manj zahtevne in nezahtevne objekte. Iz prikaza števila gradbenih zadev in zadev za izdajo gradbenih dovoljenj je razvidno, kot je zapisala Teodorovičeva, da število zadev na splošno narašča. »Pri tem je treba opozoriti, da je avgusta 2014 začel veljati OPN, dne 1. 1. 2018 je stopil v veljavo nov **Gradbeni zakon**, novembra 2018 pa še druga novela OPN občine Brežice, kar je imelo za posledico povečanje števila zadev tako, da je obseg dela v letošnjem letu, ko ni bilo sprememb resorne zakonodaje ali prostorskih aktov, največji v obdobju zadnjih deset let,« je pojasnila. Načelnica UE Sevnica **Mojca Dolar** nam je sporočila, da so lani na sevnškem območju izdali 277 gradbenih dovoljenj, do konca letošnjega julija pa 112. »V zadnjih štirih letih beležimo porast, v tekočem letu pa zaenkrat upad v primerjavi z enakim obdobjem preteklih let,« dodaja.

Dovoljenja za gradnjo večjih objektov

Med lani izdana gradbena dovoljenja za večje objekte na območju občin Krško in Kostanjevica na Krki sodijo dovoljenja za gradnjo večstanovanjskega objekta na Sremski cesti v Krškem, parkirišč za avtodome v Krškem in Kostanjevici, Vrtca Leskovec – enota Peter Pan Veliki Podlog, prizidave in rekonstrukcije OŠ Koprivnica ter gasilskega doma PGE Krško, Doma krajanov Zdole, poslovnega objekta Stranje, novega skladišča nevarnih snovi tovarne Krka d.d., Trgovskega centra INPOS Krško ter za gradnjo večjega števila infrastrukturnih objektov investitorjev Občine Krško, Elektro Celje d.d., Infra d.o.o., Adriaplin d.o.o. Pri nezahtevnih objektih med nestanovanjskimi stavbami prevladujejo garaže in nadstreški, podporni zidovi ter lope in ute, med nestanovanjskimi kmetijskimi stavbami pa kmečke lope, kozolci, seniki, skednji in silosi. V brežiški občini so lani izdali le nekaj gradbenih dovoljenj za večje objekte: npr. Medicina Iljaž – zdravstvena ordinacija, Soltec d.o.o. – poslovno-proizvodni objekt v Obrtni coni Dobova, Terme Paradiso – nadzidava kopaljšča in postavitve glamping počitniških objektov, zasebna investitorja – gradnja poslovno-stanovanjskega objekta na lokaciji nekdanje Agrarie Brežice, FOMES d.o.o. – poslovni objekt v IPC Brezina, Občina Brežice – za investicije večnamenski objekt »Kmečka hiša« Banova domačija, novogradnja sekundarne kanalizacije Dobova, vrtec in OŠ Artiče, širitev mestnega pokopališča, prenova nogometnega stadiona Brežice. Med nezahtevnimi objekti prevladujejo nadstrešnice, garaže, lope in oporni zidovi. Na sevnškem območju so bila gradbena dovoljenja izdana med drugim za dozidavo in rekonstrukcijo trgovskega centra, dozidavo mizarske delavnice, gradnjo zalogovnika biomase, samopostrežno montažno avtopralnico, postajališče za avtodome, javne sanitarije na tržnici, rekonstrukcijo športnega doma, dozidavo lekarn, stabilizacijo pobočja na območju predvidenega atletskega stadiona z nogometnim igriščem. Med nezahtevnimi objekti prevladujejo kmečka in strojna lopa, kozolec, senik, klet, hlev, pokrito skladišče za lesna goriva.

Najbolj so cene poskočile v Sevnici

Robert Nedanovski

Kaj se trenutno dogaja na področju nepremičnin v Posavju, smo povprašali nepremičninska posrednika **Roberta Nedanovskega** (NNRN nepremičnine d.o.o. Novo mesto) in **Janeza Kralja** (Geodet Kralj iz Brežic). Kot pravi Nedanovski, je promet z vsemi vrstami nepremičnin na območju Posavja še vedno živahen, cene nepremičnin na tem območju pa še vedno nadaljujejo trend rasti. »Največji porast cen so dosegle nepremičnine v občini Sevnica. Po številu pa izstopajo transakcije s stanovanjskimi nepremičninami, ki jih je tudi največ.« pojasnjuje, Kralj pa dodaja, da se prodajajo starejše hiše, obnovljena stanovanja, poslovni prostori, posesti, zidanice, vikendi in kmetije, in sicer v Cerkljah ob Krki, Prilipah, Dobovi, Brežicah, Senovem, Bizeljskem, Bistrici ob Sotli ...

Janez Kralj

Želeli smo tudi izvedeti, katerih vrst nepremičnin primanjkuje na trgu. Nedanovski opisuje, da je pomanjkanje zaznati predvsem na področju stanovanjskih nepremičnin (komunalno opremljenih stavbnih zemljišč, stanovanj, novejših oz. energetsko učinkovitejših hiš), kar sovpada s povečanim povpraševanjem po tovrstnih nepremičninah. Presežek ponudbe nad povpraševanjem pa je zaznati pri počitniških nepremičninah (vikendih) in kmetijskih objektih, kot so zidanice. Povečana je tudi ponudba poslovnih nepremičnin ter nefunkcionalnih in energetsko potratnih stanovanjskih hiš. Po Kraljevih navedbah na trgu primanjkuje več stanovanj v bližini središča dogajanja. »Ta iščejo starejši občani in mlajši z družinami, da imajo bližje zdravstvene ustanove, trgovino, pošto, vrtec in šolo,« dodaja. In kako kaže naprej? »Zaznati je nadaljevanje stagnacije v prometu z nepremičninami na odročnejših lokacijah na posavskem območju, pretežno kmetijskih, vinogradniških območjih, predelih ob državni meji, kjer praktično ni povpraševanja po nepremičninah. Kljub nizkim cenam na teh lokacijah je malo transakcij z nepremičninami, nepremičnine propadajo ali pa se zaraščajo,« odgovarja Nedanovski, Kralj pa vidi prednost posavskih nepremičnin v dobri prometni povezanosti z Ljubljano in Zagrebom, obilo zanimivih turističnih krajev, neokrnjeni naravi ter ugodni ceni nepremičnin.

Rok Retelj

Prispevek je objavljen v časopisu Posavski obzornik, ki je izšel 12. septembra 2019.

Okoljska bremena na koncu plačamo vsi!

september 20, 2019

Kljub trem vseslovenskim akcijam Očistimo Slovenijo in lokalnim čistilnim akcijam v naravi ostaja še več tisoč divjih odlagališč, na vsakem drugem odlagališču pa naletimo na gradbene odpadke. Strokovni dogodek v organizaciji društva Ekologi brez meja, na katerem so se zbrali strokovnjaki z različnih področij, je bil zato usmerjen v osvetljevanje te sicer nepopularne problematike in iskanje rešitev na primeru dobrih praks, ki v Sloveniji že obstajajo.

Tako kot sodelujoči v raziskavi Ekologov brez meja, so se tudi prisotni strinjali, da je odlaganje gradbenih odpadkov v naravo problem in nedopustno, sploh z ozirom na to, da so novi gradbeni proizvodi iz recikliranih materialov včasih celo boljši od konvencionalnih, kot je izpostavil dr. Primož Oprčkal z Zavoda za **gradbeništvo**. Smotrnost reciklaže in ponovne uporabe gradbenih odpadkov je na praktičnem primeru prikazal direktor Komunale Izola, Denis Bele, kjer so že pred leti vzpostavili Center predelave gradbenih odpadkov. Profitabilna in nadstandardna dejavnost, ki jim je omogočila zdesetkanje divjih odlagališč, pa se sooča z nerazumno težavo, saj reciklati kljub nizki ceni oz. včasih celo brezplačni oddaji ostajajo, kot glavno težavo pa Bele navaja nezadostno izobraženost projektantov in gradbincev za vključevanje teh materialov v vse faze gradnje.

Temeljno okoljsko načelo pravi 'povzročitelj plača posledice'. V primeru gradbenih odpadkov so to investitorji, a ta zavest še ni dovolj ponotranjena. Po mnenju okoljske pravnice Senke Šifkovič Vrbica iz PIC-a se siva cona skriva v količinah odpadkov pri poročanju, saj do določene meje ravnanje z njimi ni tako strogo regulirano. Zoran Simčič, predsednik sekcije gradbincev pri Obrtno podjetniški zbornici je v navezavi s tem izpostavil problematično zakonodajo, ki dovoljuje delo v lastni režiji. V obeh primerih kršiteljev niti v teoriji, kaj šele v praksi, ne dosežemo. Kar je absurdno, glede na to, da so država in občine največji investitorji pri nas, po drugi strani pa ne zagotavljajo kapacitet za legalno ravnanje, s slabimi kriteriji javnega naročanja silijo v nasprotno in glede na stanje ne morejo služiti kot dober zgled.

Ekologi brez meja so na dogodku predstavili tudi dopolnjeno orodje Ločevalnik odpadkov, ki so ga nadgradili z informacijami o možnostih oddaje (pogoji brezplačnega prevzema, odpiralni časi, naslovi) gradbenih in kosovnih odpadkov za vsako občino posebej. Ekologi so s trenutnimi možnostmi za legalno ravnanje z odpadki občanov zadovoljni, zelo razočarani pa so nad dostopnostjo informacij. Za zbiranje 10.000 podatkov so tako potrebovali precej časa in nebroj (ponovnih) klicev na komunalna podjetja in zbirne centre.

Posameznikom dostopne možnosti ravnanja z gradbenimi in kosovnimi odpadki so orisali predstavniki komunalnih podjetij, ki večje uspehe in prihranke dosegajo s sistemom naročila odvozov v nasprotju z zbiralnimi akcijami, več govorcev pa je izpostavilo potrebo po nenehnem informiranju, izobraževanju in ozaveščanju.

Učinkovito zasnovano krovnega sistema ravnanja z gradbenimi odpadki onemogoča porazno stanje na področju podatkov. Različne informacije glede količin, neskladnost z dovoljenji in neučinkovit nadzor so bili večkrat omenjeni kot pomembne ovire. Na Ministrstvu za okolje in prostor prepoznajo težave nove **gradbene zakonodaje**, nadzora in nezadostnega sodelovanja z drugimi ministrstvi in upravnimi enotami, kar bodo delno reševali v prihodnjem letu.

Ločevalnik odpravlja izgovor posameznikov, da je oddaja gradbenih in kosovnih odpadkov v zbirne centre nedostopna in draga. Dogodek je bil sicer organiziran v sklopu svetovne akcije Očistimo svet 2019, ki se bo v soboto odvila po vsem svetu, tudi v Sloveniji.

Izvedena 6. GENERALNA SKUPŠČINA KSS PERGAM

Objavljeno 20. september, 2019

[IZJAVA za javnost_KSS PERGAM](#)

6. Generalna skupščina KSS PERGAM (FOTO: Miha Maček)

Danes, 20. 9. 2019 je na Bledu potekala **6. Generalna skupščina Konfederacije sindikatov Slovenije PERGAM**, na kateri sta bila sprejeta poročila o delu za preteklo mandatno obdobje ter program dela za naslednje mandatno obdobje, na Generalni skupščini pa je bilo izvoljeno tudi novo vodstvo KSS PERGAM. Častni gost Generalne skupščine KSS PERGAM je bil predsednik Vlade Republike Slovenije, gospod Marjan Šarec, ki je nagovoril zbrane goste, med katerimi so bili tudi državni sekretar na ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, g. Tilen Božič, generalni sekretar Evropskih sindikatov Industriall, Luc Triangle ter predstavniki slovenskih sindikalnih in delodajalskih organizacij.

Generalna skupščina je predstavljala tudi simbolično obeležitev 150 letnice ustanovitve prve delavske organizacije v Sloveniji in ene najstarejših delavskih organizacij v Evropi, in sicer Izobraževalnega društva za tiskarje v Ljubljani, ki je bilo ustanovljeno leta 1868 in katerega izročilo še danes nadaljujemo v Konfederaciji sindikatov Slovenije PERGAM.

Tako v okviru KSS PERGAM, ki pod isto streho danes uspešno povezuje tako sindikate zasebnega, kot tudi javnega sektorja, delujejo Sindikat papirne dejavnosti, Sindikat grafične dejavnosti, Sindikat založniške, časopisno informativne in knjigotrške dejavnosti, Sindikat letalskega prometa, Sindikat cestnega gospodarstva, Sindikat prometnih pilotov, Sindikati v zdravstvu, Sindikat centrov za socialno delo SINCE07, Sindikat sevalcev, Sindikat farmacevtov, Sindikat laboratorijske medicine, Sindikat medicinskih sester FLORENCE, Sindikat veterinarjev, Sindikat socialnega zavarovanja, Visokošolski sindikat Slovenije in številni sindikati podjetij iz drugih dejavnosti, kot so kemija, **gradbeništvo**, lesarstvo, kovinska industrija itd.

Prejemniki Pergamovih priznanj (FOTO: Miha Maček)

Mandat za vodenje KSS PERGAM je na volitvah tudi za prihodnje mandatno obdobje dobil dosedanji predsednik KSS PERGAM, Jakob Počivavšek, prav tako pa je predsedstvo KSS PERGAM tudi za naslednje mandatno obdobje za generalnega sekretarja KSS PERGAM imenovalo Aljošo Čeča, ki je to funkcijo opravljal tudi doslej.

Ob 150 letnici delavskega organiziranja v Sloveniji je Generalna skupščina KSS PERGAM sprejela tudi Deklaracijo ob 150 letnici delavskega organiziranja v Sloveniji za prihodnjih 150 let delavskega organiziranja v Sloveniji, v kateri je opredelila 5 izzivov, ki bodo v prihodnosti ključni tudi za delavstvo in sindikate, usmeritve za soočanje s temi izzivi pa bodo skupaj s programom dela za prihodnje mandatno obdobje podlaga za delovanje organov KSS PERGAM. Omenjeni izzivi so opredeljeni kot vsebinski sklopi, ki zajemajo digitalizacijo, podnebne spremembe, atipične oblike dela, izobraževanje ter povezovanje in organiziranje delavstva.

Predsednik vlade: "Vedno moramo paziti, da socialni dialog ostaja."

20. 9. 2019

Predsednik Vlade Republike Slovenije

Danes je bila na Bledu 6. generalna skupščina Konfederacije sindikatov Slovenije (KSS) PERGAM, ki kot najvišji organ zaseda vsaka štiri leta. Na njej sta bila sprejeta poročilo o delu za preteklo mandatno obdobje ter program dela za naslednje mandatno obdobje, izvoljeno pa je bilo tudi novo vodstvo KSS PERGAM. Navzoče je nagovoril častni gost skupščine, predsednik Vlade Republike Slovenije Marjan Šarec.

1 / 2 Premier Šarec nagovoril udeležence 6. generalne skupščine Konfederacije sindikatov Slovenije PERGAM. – Avtor Anže Malovrh, STA

Premier je poudaril, da so pred vsemi tremi socialnimi partnerji zahtevna vprašanja in da jih vlada jemlje resno, kar dokazuje prisotnost tudi državnega sekretarja na dogodku. Nadaljeval je, da verjame, da bo vlada, čeprav se srečuje z zahtevnim sprejemanjem takšnih in drugačnih odločitev, tudi nadalje sposobna reševati temeljna vprašanja, ki se porajajo v naši družbi. »Zato moramo vedno paziti, da socialni dialog

ostaja, kljub napakam, ki se dogajajo vsak dan. Vsak mora pogledati vase in iskati rešitve, tudi brez slabega priokusa, kajti vse zadeve ne morejo teči gladko. Prav zato je pomembno, da skupaj rešujemo zadeve in imamo drug do drugega spoštovanje. Ko bo težko, se spomnimo, da smo partnerji in da življenje v demokraciji terja napor,« je dejal Šarec. Poudaril je še, da je demokracija odgovornost, saj pomeni ljudstvo, ki soodloča, ob tem pa so potrebni jasno vodenje in jasne usmeritve, skupaj z vsemi sodelujočimi, ter iskanje skupnih rešitev. Zbranim je zaželel dobro delo in uspešno sodelovanje še naprej.

Ob robu

Generalna skupščina je bila tudi simbolna obeležba 150. obletnice ustanovitve prve delavske organizacije v Sloveniji ter ene najstarejših delavskih organizacij v Evropi, in sicer izobraževalnega društva za tiskarje v Ljubljani, ki je bilo ustanovljeno leta 1868 in katerega izročilo še danes nadaljujejo v Konfederaciji sindikatov Slovenije PERGAM.

Znotraj KSS PERGAM, ki pod isto streho povezuje tako sindikate zasebnega kot tudi javnega sektorja, delujejo Sindikat papirne dejavnosti, Sindikat grafične dejavnosti, Sindikat založniške, časopisno informativne in knjigotrške dejavnosti, Sindikat letalskega prometa, Sindikat cestnega gospodarstva, Sindikat prometnih pilotov, Sindikati v zdravstvu, Sindikat centrov za socialno delo SINCE 07, Sindikat sevalcev, Sindikat farmacevtov, Sindikat laboratorijske medicine, Sindikat medicinskih sester FLORENCE, Sindikat veterinarjev, Sindikat socialnega zavarovanja, Visokošolski sindikat Slovenije ter številni sindikati podjetij iz drugih dejavnosti, kot so kemija, **gradbeništvo**, lesarstvo, kovinska industrija in podobne.